VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8926. szám
8 oldal 30 bani
Szerda
1973. december 5.

Nicolae Ceauşescu elnök látogatása az Amerikai Egyesült Államokban

Megérkezés a Fehér Házba

December 4. kétségtelenül jelentős mozzanat lesz a román—amerikai kapcsolatok fejlődésében. E napon kezdődött meg a hivatalos látogatás, amelyet Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke Elena Ceauşescu elvtársnővel együtt Nixon elnök és felesége, Patricia Nixon meghívására tesz az Amerikai Egyesült Államokban.

Az amerikai államfő 1969. évi romániai látogatása után — amely egy amerikai elnök első látogatása egy szocialista országban — és államunk vezetőjének egy évvel később az Egyesült Államokban tett látogatása után ez tehát a két elnök harmadik találkozója.

Románia a békés egymás mellett élés követelményei szellemében következetesen munkálkodik kapcsolatai kiépítéséért a világ összes államaival, társadalmi rendszerükre való tekintet nélkül, és — miként a jelenlegi látogatás is tanúsítja — szilárdan és fáradhatatlanul munkálkodik a legmagasabb szintű párbeszédért, a közvetlen kapcsolatokért és a véleménycserékért, amelyek a jobb megértést, valamint az együttműködés kiszélesítését és a békét szolgálják a nemzeti függetlenség és szuverenitás, a jogegyenlőség és a belügyekbe való be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartása alapján és ugyanakkor pozitívan befolyásolják az enyhülés és az együttműködés új irányzatát a nemzetközi életben, az általános politikai légkör javulását.

Ezen alapvető koordinátákkal összefüggésben a Nicolae Ceauşescu elnök és Richard Nixon elnök közötti újabb megbeszélések, valamint az USA politikai, gazdasági és társadalmi életének más személyiségeivel sorra kerülő találkozók azt a célt szolgálják, hogy újabb távlatokat nyissanak a Románia és az USA közötti együttműködési kapcsolatok további kiszélesítése felé gazdasági, tudományos, műszaki és kulturális téren, és ugyanakkor jelentősen hozzájáruljanak a béke és a nemzetközi biztonság ügyéhez.

Az Egyesült Államok fővárosa, a szép Washington, amelynek alapkövét szimbolikusan 300 évvel Amerika Kolumbusz Kristóf általi felfedezése után fektették le, a legnagyobb állami tiszteletadással készült fel a vendégek rendkívüli meleg fogadtatására. Az egész háromszög-övezetben, ahol az impozáns Fehér Ház, a minisztériumok nagy többsége, más szövetségi intézmények vannak, kitűzték Románia és az USA nemzeti zászlóit. Számos, a két ország zászlócskáit lengető fővárosi lakos jött el a Fehér Ház parkjába, a hivatalos fogadás színhelyére, hogy köszöntse az Államtanács elnökét. Mindenütt tévékamerák, mikrofonok, hordozható magnók és más modern tömegkommunikációs eszközök láthatók, jelen vannak tudósítók, különtudósítók, operatőrök és hangmérnökök, fotoriporterek, az USA főbb sajtószerveinek, rádió- és tévéállomásainak képviselői, filmesek, külföldi nagy példányszámú folyóiratok, sajtóügynökségek képviselői. Mindez azt bizonyítja, hogy az amerikai és a külföldi közvélemény milyen nagy érdeklődést tanúsít e látogatás iránt.

A román televízió egyenes adásban gondoskodik arról, hogy több millió hazai tévénéző szemtanúja legyen a Fehér Ház fo-

(Folytatása a VII. oldalon)

Hivatalos megbeszélések

December 4-én, kedden a Fehér Házban hivatalos megbeszélésre került sor Nicolae Ceauşescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Richard Nixon, az Egyesült Államok elnöke között.

Megvitatták a román—amerikai kapcsolatokat és a közös érdekű nemzetközi kérdéseket.

Jelen volt George Macovescu, Románia külügyminisztere és Henry Kissinger, az Egyesült Államok külügyminisztere.

A megbeszélések baráti és szívélyes légkörben, a román—amerikai kapcsolatokat jellemző szellemben folytak le.

☆

December 4-én, kedden, Manea Mănescu elvtárs, a Minisztertanács elnöke, az Állami Tervbizottság elnöke munkatalálkozón tárgyalt Herbert Stein professzorral, Richard Nixon elnök gazdasági tanácsosai tanácsának elnökével.

Megvizsgálták a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat és e kapcsolatok bővítésének lehetőségeit mind az árucsere, mind az ipari és műszaki-tudományos kooperáció terén.

Richard Nixon elnök beszéde

Elnök úr!
Ceauşescu asszony!
Tisztelt vendégek!

Elnök úr! Körülbelül három évvel ezelőtt az a megtiszteltetés ért, hogy én voltam az első amerikai elnök, aki ellátogattam országukba. Hasonló megtiszteltetés volt, amikor Washingtonban fogadhattam Önt, Románia első elnökét, aki ellátogatott nemzetünk fővárosába.

Az elmúlt három esztendőben tanúi voltunk az országaink közötti kapcsolatok rendkívül jelentős javulásának, amit a kétoldalú kereskedelmi cserék volumene és más olyan területeken fennálló cserék volumene is mutat, amelyeket rendkívül fontosaknak tekintünk gazdasági és politikai kapcsolatainkban. Ugyszintén fontos tény, hogy e három év alatt tanúi lehettünk a világunkban végbement nagy változásnak, annak a változásnak, amelyről Önnel először 1967-ben tanácskoztunk, amikor magánszemélyként látogattam el fővárosukba, Bukarestbe. Már akkor megállapítottuk, hogy hidat kell verni Kelet és Nyugat között. S az elmúlt három évben egész sor más eseményre is sor került, mint például a Kínai NK-ban tett látogatás, a Szovjetunióban tett látogatás, az Egyesült Államok és a világ szocialista államainak nemzetei közötti új kapcsolatok fejlődése, továbbá a Románia és a világ nem szocialista államainak nemzetei közötti új kapcsolatok fejlődése.

A mai világot szemlélve, felismerjük, miként fejlődtek ezek a kapcsolatok, hogy két földrajzilag annyira távol levő országnak — amelyek közül az egyik a lakosok száma tekintetében sokkal nagyobb mint a másik, azonban mindkettő dicsőséges

(Folytatása a VII. oldalon)

Nicolae Ceauşescu elnök beszéde

Elnök úr!
Nixon asszony!
Hölgyeim és uraim!

Rendkívüli öröm számomra, feleségem és munkatársaim számára, hogy ismét az Egyesült Államokban tartózkodunk, hogy újra találkozunk, elnök úr, és folytatjuk az 1967-ben megkezdett dialógust, amely gyümölcsözőnek bizonyult népeink kapcsolatai, az együttműködés és a béke világméretű ügye szempontjából.

Valóban az Ön hivatalos látogatása után — amelyet Nixon asszonnyal együtt tett 1969-ben, mint az Egyesült Államok első elnöke, aki ellátogat Romániába —, az országaink közötti kapcsolatok szakadatlanul fejlődtek. Számottevő haladást értünk el a gazdasági együttműködésben és egyben bővültek a kapcsolatok a tudomány, a kultúra és a különböző tevékenységi területeken dolgozó személyek cseréje terén; népeink kezdték jobban megismerni egymást, kezdtek együttmunkálkodni a világméretű haladás, együttműködés és béke érdekében. Országaink együttműködését úgyszintén erősen fellendítette az 1970-ben tett amerikai látogatásom, az Önnel, más politikai és gazdasági személyiségekkel, amerikai üzletemberekkel folytatott megbeszéléseim.

Valóban 1967-től, majd az Ön 1969-ben tett első romániai hivatalos látogatásától eltelt néhány év. A világon sok változás ment végbe, s ezek továbbra is mélyülnek, a nemzetek közötti jobb együttmunkálkodás irányába minden nemzetnek a függetlenséghez, a független gazdasági-társadalmi fejlődéshez való jogának elismeréséhez, minden nép ama jogának tiszteletben tartásához vezetnek, hogy minden külső

(Folytatása a VII. oldalon)

Harcban a pazarlás ellen, a gazdasági szellem fejlesztéséért

Miért áll kihasználatlanul egy üzemképes hőerőmű?

Példázat a közös lóról...

Sem az elhagyott gépkocsinak, sem pedig a kihasználatlan esztergapadnak — bár elég gyakran hallani ilyesmiről — nem lenne szabad megszokott, mindennapi jelenséggé válnia. Annál kevésbé lehet megszokott egy kihasználatlan hőerőmű. Pedig létezik, mégpedig itt, a mi városunkban. Az Aradi Konzervgyár udvarán áll az új, korszerű épület, melyből négy magas kémény mered az ég felé. Csak képletesen mondhatjuk, hogy közülük mindössze egy füstöl, mivel az új hőerőmű földgázzal működik és egyáltalán nem bocsát ki füstöt. Helyesebb tehát azt mondani, hogy négy óriás kazánja közül csupán egyben ég a tűz.

Hogy miért? Erre nem olyan egyszerű a válasz. Már csak azért sem, mert nem elsősorban a konzervgyárban kell keresnünk, pedig ahogy már előbb is említettük, ennek az udvarán áll a hőerőmű.

De az új tejfeldolgozó gyárhoz tartozik, ezzel párhuzamosan épült.

A gyár műszaki igazgatója, Härţău Petru, a következőket említi rövid életrajzából:

— A mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyár, az Aradi Konzervgyár és a tejfeldolgozó vállalat közös pénzalapjából épült, közel 10 millió lejes költséggel. Egy évvel ezelőtt, 1972 decemberében vettük át. Hozzá kell tennem, hogy nem véglegesen, hisz mind az építkezési, mind pedig a szerelési munkálatokban találtunk bizonyos apróbb hiányosságokat, amelyeket az építőnek, illetve a szerelőnek később ki kellett volna küszöbölnie. Ez, sajnos, sürgetéseink ellenére sem történt meg még a mai napig sem.

A hőerőmű tehát nem kizárólag a mi vállalatunk tulajdona, bár jelenleg hozzánk tartozik és az általunk fizetett személyzet üzemelteti. A földgázkiutalás például még mindig az Aradi Konzervgyár nevére szól.

A visszás helyzet megmagyarázására fel kell hoznunk azt, hogy az építkezés megkezdése pillanatában még létezett az élelmiszeripari kombinát, amely időközben megszűnt. A terveket a néhai kombinát vezetősége hagyta jóvá. Nem furcsa azonban, hogy a szóban forgó vállalat körül, amelyek elég komoly összegekkel járultak hozzá az építkezéshez (a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyár például 4 millió lejjel), egyik sem vett részt a terv véglegesítésében és éppen ezt kell tekintenünk a jelenlegi visszásságok fő okának.

FEKETE GÉZA

(Folytatása a III. oldalon)

Az IJECOOP termelési és szolgáltatási egységei

Teljesítették az 1973. évi tervet

A Fogyasztási Szövetkezetek Arad Megyei Szövetségének gazdasági vállalata, az IJECOOP keretében a termelési és szolgáltatási egységek dolgozói — felzárkózva az iparban tevékenykedők mögé — lelkes munkát végeznek, hogy valóra váltsák terven felüli felajánlásaikat. A vállalatnál tegnap zárták le a számítási munkálatokat és kiderült, hogy a termelési és szolgáltatási egységek munkaközösségei december elsejéig maradéktalanul teljesítették idei tervfeladataikat. Megemlítjük, hogy ez a munkaközösség az ötéves terv első három esztendejére szóló feladatait tulajdonképpen már augusztus 23-án megvalósította. Közös célkitűzésük: tovább fokozni a munka ütemét, s a szerzett előny felhasználásával mindössze négy év alatt teljesíteni az ötéves tervből rájuk háruló feladatokat.

Körinterjú jégpálya-ügyben

A hirtelen jött kemény télnek talán csak a gyerekek örülnek tiszta szívből. A hógolyózás, szánkózás csicsonkázás és korcsolyázás reményével kelnek és feküsznek. De a lehullott hómennyiség nem elegendő sízéshez és szánkozáshoz, a korcsolyázás pedig... A türelmetlen gyerekek nevében naponta több tucat szülő telefonál: — Miért nincs még mindig jégpálya Aradon?

A kérdást tovább „passzoltuk".

EUDIŞAN EUGEN, a megyei testnevelési és sporttanács első alelnöke:

— A türelmetlenség jogos a jégpályák ügye valóban sürgős megoldásra vár. Megalakítottuk már a megyei korcsolya-bizottságot, amelynek feladata jégpályák készítése és versenyek szervezése lesz. Utasítást adtunk, hogy a Constructorul, a Voinţa és a Gloria sportegyesületek készítsenek jégpályákat, a Constructorul és a Voinţa korcsonya-tanfolyamokat is fog indítani. Hogy konkrétan mit tervezünk még? A Fiatalok Kupája országos jellegű versenyeket szándékozunk rendezni.

Felhívtuk a **Constructorult. IANCU GHEORGHE, az egyesület vezetőségi tagja a** következőket mondta:

— A Maros-parti sporttelepünk cementes kosárlabda-pályáit már fellocsoltuk, a jégpálya szerdán december 5-én reggel nyílik meg. Nyitvatartási idő: délelőtt 8 és 12, délután 16 és 20 óra között. Belépési díj: 3 lej. A korcsolyázók rendelkezésére melegedő (teát is lehet vásárolni), valamint fűtött öltözők állnak. Ha az idő továbbra is hideg marad, a kézilabda-pályákon is megkezdjük a jég készítését.

A Voinţa sportegyesület nevében NICA MIHAI titkár nyilatkozott:

— A korcsolyapályát a Maros-parti székházunk melletti területen akarjuk elkészíteni. A munkálatokat — vízhálózatunk meghibásodása miatt — még nem tudtuk elkezdeni.

Mit lehet erre válaszolni? Annak a fránya csapnak is pont most kellett elromolnia...

A Gloria sportegyesület elnöke, BOARU PAVEL viszont kijelentette, hogy:

— A Gloria stadion salakos edzőpályáján már készül a jégfelület. Ha az időjárás kedvező marad, a jövő hét elején — legkésőbbi — mi is megnyitjuk a kapukat. Délelőtt és délután is lehet majd korcsolyázni, a belépti díj nálunk is 3 lej lesz, a sportolni vágyókat melegedő, teázó és öltözők fogják várni.

Mint minden évben, az idén is a **19-es számú Általános Iskola** lelkes munkaközössége bizonyult a „legfrissebbnek". Amikor beköszöntött a hideg idő, rögtön munkához láttak, s tegnap délelőtt **NOVACOVICI EMIL** igazgató jogos büszkeséggel jelenthette:

— Az iskola udvarán készített jégpályánkon — tanári felügyelet mellett — már javában korcsolyáznak tanítványaink!

Igen, ahol van kezdeményezőkészség, s ahol a munkáról és a sportszeretetről nemcsak beszélnek...

DEI EANU LETIŢIA, a 6-os számú Általános Iskola testnevelő tanára is örvendetes hírt közölt szerkesztőségünkkel: nemsokára a pernyávai gyerekek is birtokukba vehetik az iskola udvarán készülő jégpályát. A munkálatokat tegnap már elkezdték.

PALCU SIMION, a megyei KISZ-bizottság titkára:

— Felhívtuk a Chişineu Crişi-i, szentannai, kürtösi és soborsini iskolák vezetőinek figyelmét, hogy a lehető leggyorsabban készítsenek — önkéntes-hazafias munkával — jégpályát az iskolák udvarán. Ellenőrizni fogjuk, hogy betartják-e ígéretüket.

Úgy véljük, a megyei pionírtanácsnak és a tanfelügyelőségnek is kötelessége, hogy az eddiginél hatékonyabban ellenőrizzék a jégpályák építését, s ha ezen a téren nemtörődömséget észlelnek, vonják felelősségre a mulasztókat. Az iskolai testnevelés megreformálásával kapcsolatos rendelkezések előírják, hogy az órák zömét a szabad ég alatt kell megtartani, s az iskolaigazgatóknak kötelességük mozgásfelületet biztosítani a gyerekeknek. Egyszerű korcsolyapálya építésére pedig szinte mindenütt van lehetőség. Hát akkor miért kényszerülnek, például, az aradi gyerekek a ligeti tó jegére?

(oroszhegyi)

Kosárlabda

Vasárnap délután a Sportcsarnokban az Aradi Constructorul B osztályú férfi kosárlabda-csapata 88:74 (47:32) arányban megérdemelten győzött a csoportelsőségre törő szebeni Olimpia ellen. A győzelem kiharcolásából oroszlánrészt vállalt a rutinos Dávidházy és Kabát, de az összecsapás nagy meglepetése a fiatal Érsek játéka volt, aki 12 pontot szerzett csapatának és ugyanakkor a védekezésben is jeleskedett. A Constructorul pontszerzői: Kabát (34), Dávidházy (21), Érsek (12), Deák (12) és Schmidt (9).

A Constructorul női B osztályú kosárlabda-együttese Brassóban 60:55 (27:36) arányú vereséget szenvedett a helyi Voinţától. Az építőipari együttes a második félidőben teljesen összeroppant.

Asztalitenisz

A második hely megvan

A Kolozsvári Bőr- és Cipőgyár tornatermében szombaton és vasárnap három aradi asztalitenisz-csapat játszott bajnoki mérkőzést. Ellenfeleik a Kolozsvári CSM együttesei voltak. Csapataink közül csupán a Sportklub I. női együttese aratott győzelmet, s ezzel bebiztosította a bajnoki tabellán második helyét. Eredmények:

Nők: Kolozsvári CSM — Aradi Sportklub I. 2:7. Pontszerzők: Lupu (2), illetve a nagyszerűen szerepelt Kórodi Mária (3), valamint Lészay (2) és Vlaicovné Mihalca Eleonora (2). **Kolozsvári CSM — Aradi Sportklub II. 5:4.** A kolozsváriak győzelmeit Lupu (3) és Şinteoan (2), az aradiakét pedig Gyöngyössy (2), valamint Căruceru és Mihuţ (1—1) szerezték.

Fiúk: **Kolozsvári CSM — Aradi Sportklub 12:5.** A Giurgiucă, Dobosi, Papp, Macovei összetételű bajnokcsapat könnyedén nyert. Az aradi győzelmeket Kovács (2), Simin, Olariu és Truppel (1—1) érték el.

Ma — kupaforduló

A Labdarúgó Román Kupa 1973—74-es küzdelmei a nyolcaddöntőkig jutottak el. Ma délután hét városban (semleges pályákon) nyolc mérkőzést játszanak. Az UTA Turnu Severinben a Sportul studenţesc csapatával mérkőzik. A csapat elindulása előtt a játékosok egyöntetűen hangoztatták hogy mindent megtesznek a továbbjutásért. A további mérkőzések, zárójelben, hogy hol rendezik: Jiul — Petrolul (Bukarest), Rîmnicu Vîlceai Chimia — FC Argeş (Bukarest), Sportklub — Steaua (Galac), Resicai CSM — Temesvári Politehnica (Déva), Oltenita — Delta (Feteşti), Nagybányai Minerul — ASA (Marosvásárhely, a Minerul beleegyezését adta), Kolozsvári Universitatea Sepsiszentgyörgyi Olt (Medgyes).

SAKK

11. számú rejtvény (12 pont)

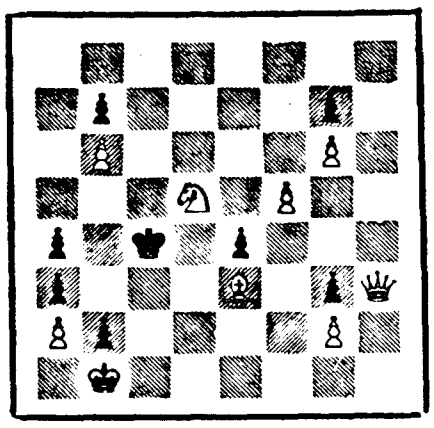

Világos indul és mattot ad négy lépésben.

Világos: Kb1, Vh3, Fe3, Hd5, a2, b6, f5, g6, g2 (9 báb)

Sötét: Kc4, a3, a4, b2, b7, e4, g3, g7 (8 báb).

MORZSÁK A SAKKOZÓKRÓL

Vannak játékosok, akik gyengén játszanak, de ezt nem tudják: ezek a tudatlanok — óvakodj tőlük!

Vannak játékosok, akik gyengén játszanak, de tisztában vannak ezzel: ezek objektív emberek: tanítsd őket!

Vannak játékosok, akik erősen játszanak, de nem tudják ezt: ezek a szerények — tiszteld őket!

Vannak játékosok, akik erősen játszanak és tudják is ezt: ezek a sakk nagyjai — őket kövesd!

(Indiai bölcsesség)

★

Minden ismeretlen sakkozót mesternek tartok mindaddig, míg be nem bizonyítja az ellenkezőjét!

(V. Panov)

★

Nemcsak azoktól a sakkozóktól kell félnünk, akiktől mindig kikapunk, hanem azoktól is, akiket korábban mindig legyőztünk! Lasker mondta 1925-ben, hogy fél Rétitől, mert az még egyetlen játszmát sem nyert ellene.

(A. Kotov)

★

Melyik a sakkozó legértékesebb tulajdonsága?

„A nyugalom" — felelte beszélgetés közben Rubinstein. „A lendület!" — kiáltott fel Aljechin. „Az öntudat" — dörögte Bogoljubov. „A ravaszság" — suttogta Réti. „A tárgyilagosság" — gondolta Laske

(Tartakower)

★

A sakk küzdelem — főleg saját hibáink ellen.

★

Sakkot tudni annyit jelent, mint még tökéletesebb játékra törekedni.

★

A gyenge sakkozónak minden mindig nagyon egyszerű, viszont a jó sakkozónak meg mindig bonyolult.

Az Aradi Esztergapadgyár

jelentkezőket keres

a hathónapos időtartamú első osztályú szakképesítő tanfolyamra a lyukasztó, menetvágó szakmában.

Jelentkezhetnek VII—VIII. általános osztályt végzettek. Az iskoláztatás időtartamára havi 400—1200 lej fizetést biztosítanak.

Beiratkozásnál a következő okmányokat kell bemutatni:

— születési bizonyítvány (egyszerű másolat)
— iskolai bizonyítvány (hitelesített másolat)
— orvosi lap (a vérvizsgálat és tüdőröntgen eredményével együtt)

UGYANCSAK ALKALMAZNAK

— villanyszerelőket
— elektromechanikusokat
— esztergályosokat
— öntőket
— köszörűsöket
— marósokat
— darukezelőket

További felvilágosításokat a vállalat személyzeti-oktatási osztálya nyújt 7—15 óra között. **(1281)**

Olvasd és terjeszd a Vörös Lobogót

Juhtenyésztők!

Kössenek szerződést a gyapjú átadására!

A szerződéskötésnél kifizetett előleg felhasználásával nagyobb gyapjútermést, több bárányt és jobb minőségű juhbőröket érhetnek el.

Juhtenyésztők! Ne felejtsék el, hogy emelkedett a juhbőrök átvételi ára!

Nyúzzák le gondosan a bőröket és adják át azonnal az erre jogosított DCA-egységeknek.

Ezen egységek felvásárlói és megbízottai rendelkezésükre állnak az 1974. évi gyapjúátadási szerződések megkötésére!

(1252)

„Teljesítjük idei exporttervünket"

Igen egyszerű kijelenteni, hogy vállalatainknak eredményes exporttermelése nemzetgazdasági érdek. Nap mint nap ennek megfelelően dolgozni már sokkal nehezebb.

Az Aradi Textilgyár közössége termékeivel, öt kontinens számos országában vívta ki hírnevét.

Az idei exportterv teljesítési módjáról, a termékstruktúra alakulásáról és a várható jövő évi exporttermelésről beszélgettünk LÉB LÁSZLÓ mérnökkel, a gyár kereskedelmi aligazgatójával.

— Az Aradi Textilgyár híres exportsikereiről. Most, hogy már csak alig egy hónap van hátra az idei évből, úgy véljük, értékelni lehet, vajon a szép hagyományoknak és a magas követelményeknek megfelelően zárul-e az idei exporttevékenység.

— Bátran állíthatom, teljesítjük idei exporttervünket. Azért fogalmazok ennyire általánosan és óvatosan, mert csak ezután tudjuk majd pontosan felmérni az idei dollár-leértékelés — számunkra mindenképpen kedvező — hatását.

— Milyen irányvonalakat tartottak szem előtt a sikeres exporttermelés érdekében?

— Mi nem befolyásolhatjuk közvetlenül az árakat, hisz nem veszünk részt minden szerződés megkötésében. Ám kereskedelmi szakembereink számára hatékony tárgyalási alapot igyekszünk nyújtani, a világpiacon keresett és minél több munkabefektetést összegező termékek előállításával. Ezért is helyezünk mind nagyobb hangsúlyt a poliészter alapanyagú textíliáruk, azaz a már közismert és közkedvelt Terocel-család tagjainak gyártására.

— Hogyan konkretizálódott e törekvés az utóbbi években?

— A poliészter alapanyagú termékek részaránya szinte robbanásszerűen nőtt az elmúlt két év során. Az össztermelés rendszeres fokozódásával párhuzamosan, a Terocel család az 1972-es évi 5 százalékkal szemben idén már elérte a 15 százalékos részarányt, és 1974-re az össztermelés 30 százalékát teszi ki ez a textíliáru. Természetesen, ezzel együtt csökken az alacsonyabb értékű termékek részaránya.

— Ez a választékátalakulás minden szempontból megfelel a világpiaci igényeknek?

— A világ szinte minden tájára szállítunk termékeinkből, s az igen szerteágazó igényeknek csakis gazdag termékválasztékkal tudunk eleget tenni. Az utóbbi időben igen megnőtt a tartós, gyűrhetetlen, olcsó textíliáruk iránti kereslet, s a Terocel ezt igyekszik kielégíteni. Különben Terocel-termelésünk legnagyobb része exportra irányul, akár közvetlenül, akár a hazai készruhagyárak termékeiként — közvetve. S az sem mellékes kérdés, hogy a poliészter alapanyagú termékeink részarányának növekedése exporttermelésünkben egyúttal a tiszta valutabehozatalt is növeli. Hisz a nyersanyagot, a pamutfonallal ellentétben, hazai vegyiparunk gyártja. Sőt, a festékeket és a különböző segédanyagokat is mind nagyobb mennyiségben állítjuk elő itthon úgy, hogy jelenleg már az általunk felhasznált összmennyiség fele-fele arányban import, illetve hazai eredetű.

— Elégedettek-e a külföldi partnerek az aradi textíliáinkkal?

— Ezzel kapcsolatban hadd említsek meg egy esetet. Az elmúlt héten járt nálunk egy angol vevőnk, aki ipari központunk képviselőjének jelenlétében is kifejezte azt az óhaját, hogy egy bizonyos terméket kizárólag tőlünk szeretne megkapni. Ez mindenképp munkánk elismerése.

— Körvonalazódtak-e már a jövő évi exporttermelés feltételei?

— Sajnos, az utóbbi években egyszer sem álltunk olyan rosszul a szerződések megkötésével, mint idén. Ennek döntő oka a már említett nyugati valutaválság, ami elhúzódó árvitákra adott okot. Sokéves tapasztalataink és az alapos piackutatás azonban lehetővé teszik, hogy „előrelássuk" a várható rendeléseket, s megtegyük a szükséges előkészületi intézkedéseket.

— Köszönöm a beszélgetést.

Lejegyezte: KISS KÁROLY

Miért áll kihasználatlanul egy üzemképes hőerőmű?

(Folytatás az 1. oldalról)

A műszaki igazgató egy kis szünetet tart, majd tovább folytatja:

— A hőerőmű négy kazánja közül mindössze egy működik, az is kapacitás alatt. A mi gyárunk legfeljebb 5—6 tonna gőzt igényel óránként, a kazán kapacitása pedig 10 tonna. Nem csoda tehát, ha a műszaki paramétereket teljesítjük, a gazdaságiakat azonban — a gőz önköltségét, a munkatermelékenységet stb. — nem. A másik két vállalatnak is sürgősen el kellene készítenie a vezetékrendszert az új hőerőműbe való bekapcsolódáshoz.

Földgáz ég itt is, meg ott is De milyen hatásfok mellett?

Mielőtt bekapcsoljuk az olvasót az Aradi Konzervgyár főmérnökével, Fock Lajossal folytatott beszélgetésünkbe, bocsássunk előre annyit, hogy a konzervgyárat és a szomszédos mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyárat jelenleg az előbbi gyár hőközpontja látja el gőzzel, átlag tíz tonnával óránként. Nagyjából ennyit fogyaszt a konzervgyár is.

— Milyen hatásfokkal működnek a gyár kazánjai? — kérdezzük.

— Hetven százalékkal.

— Mennyi az új hőerőmű kazánjainak hatásfoka?

— Nyolcvanhárom százalék.

Nem számítottuk ki, hogy pontosan mennyi földgáz égett el hiába a konzervgyár kazánjaiban e hőerőmű-párhuzam egy esztendeje alatt. A felhozott adatokból is elég világosan kiderül azonban, hogy tetemes mennyiségű.

— És mindez miért? — kérdezzük tovább a főmérnököt.

— Azért — feleli —, mert a hőerőmű építési költségeibe nem számították be a vezetékek elkészítéséhez szükséges költségeket. Ezek megépítéséhez külön beruházásra volt szükség. A mi vezetékrendszerünk július végére elkészült, várni kellett azonban mostanáig egy nyomáscsökkentő berendezésre. Éppen a napokban érkezett meg. Most már hamarosan bekapcsolódunk az új hőerőmű vezetékrendszerébe és velünk együtt a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyár is bekapcsolódik.

Senki se gondolja azonban, hogy ezzel pontot lehet tenni az új hőerőművel kapcsolatos problémákra.

Azok között a hiányosságok között, amelyekről a tejfeldolgozó üzem műszaki igazgatója tett említést, szerepel az is, hogy az új hőerőművet egyelőre egyetlen percre se lehet átállítani pakurára. Pedig ez feltétlenül szükséges óvintézkedés, hisz előfordul, hogy a gázellátás néha szünetel. S akkor mi történik a három gyárral?

A tejfeldolgozó vállalat vezetőségének tehát a lehető legsürgősebben rá kell bírnia az építőket, illetve a szerelőket arra, hogy a régóta hátralékos munkálatokat elvégezzék. Lehet a hőerőmű közös, ez azonban az ő feladatuk.

Befejezésül pedig, azok megnyugtatására, akik utánaszámoltak és rájöttek, hogy a hőerőmű négy kazánja közül egy még mindig kihasználatlanul marad, megjegyezzük: nem sokáig. A mezőgazdasági és élelmiszeripari gépgyárat jövőre tovább bővítik, egyre több gőzre lesz tehát szüksége. A problémát azonban csak akkor tekintheti véglegesen megoldottnak, ha lefekteti saját vezetékét a hőerőműig. Ebbe, vagyis a beruházási formaságok elintézésébe és magának a munkálatnak az elvégzésébe beletelik még egy év.

Két esztendő és jelentős anyagi kár — a hőerőmű átadásától a végleges megoldásig. Íme, ez az eredménye az össze nem hangolt beruházási munkálatoknak!

Korszerű számítógépen dolgozik az ITA gyárban Dimitrie Olga.

Az anyagszabástól — a csomagolásig...

Bútorgyári képek

Végigmegyek a bútorgyár hatalmas munkacsarnokain, miközben itt is, ott is megmegállok egy pillanatra és nézem a szorgoskodó asztalosokat, akiknek szakavatott keze alól különböző típusú, szebbnél szebb bútorok kerülnek ki. Az ember szinte önkéntelenül végigsimít a tükörfényes késztermékeken, melyek nemcsak széles e hazában ismertek, hanem messze külföldön is. Mert ezek a szemet gyönyörködtető bútorgarnitúrák hírül viszik e marosmenti város itt dolgozó közösségének szorgoskodását, hozzáértését.

Új munkacsarnokba lépek be, talán két esztendeje sincs, hogy felépült. Teljesen különálló épület, de szerves része a gyárnak. Négyes számú műhelynek nevezik hivatalosan, de csaknem mindenki tölgyfamegmunkáló részlegként emlegeti. Illik is rá ez a megnevezés, hiszen itt csak tölgyfabútorokat készítenek.

— Hány típust állítanak elő? — kérdezem kísérőmtől, Podaru Damiantól, a részleg vezetőjétől.

— Összesen tizenhatot — válaszolja.

— Látom, hogy a késztermékek többsége a tölgy eredeti színében van. Így is marad?

— Igen, így kérik megrendelőink. Vannak azonban, akik pácoltan igénylik. Ezeket — mint látja — diószínű pácval vonjuk be, a megrendelő kérésének megfelelően.

— Sikerül-e mindig eleget tenniök az igényléseknek?

— Eddig még nem hangzott el panasz, megjegyzés munkánkra. Értem ez alatt mind a mennyiséget, mind a minőséget.

— Ez azt jelenti, hogy jó szakemberekből álló közösség dolgozik a részlegen.

— Valóban az, pedig túlnyomó többségükben fiatalok, akik a szakiskolában, vagy itt, a munkahelyen sajátították el a bútorasztalosság minden csínját-bínját.

A gyalupadok mellett szinte csaknem mindenütt fiatalok dolgoznak. A részleg munkásainak átlagkora alig haladja meg a huszonöt évet. De kézmozdulatukon, a kezükből kikerülő alkatrészeken látható, hogy mesterei a szakmának. Olyannyira, hogy a legkisebb alkatrész elkészítésétől egészen a bútordarabok összeállításáig, mindenhez értenek. Jellemző a részlegre, hogy az anyagszabástól a csomagolásig az összes műveleteket itt végzik el.

Miközben a szabászati műhely felé tartunk, megkérdezem Podaru részlegvezetőt:

— Hogyan szervezték meg a munkát?

— Már említettem, hogy általában jó szakembereink vannak. Nem nagy az itt dolgozó közösség, mintegy százhúsz emberből áll. Ezeket öt termelőbrigádba osztottuk be. Persze ügyeltünk arra, hogy az erőviszonyok kiegyensúlyozottak legyenek. A brigádok élére olyan bútorasztalosokat neveztünk ki, akik a legjobban ismerik a szakmát, jó szervezők és tekintélynek örvendenek.

— Melyik a legjobb brigád?

A részlegvezető kissé elgondolkozik, majd ezt válaszolja.

— Nem lennék igazságos, ha valamelyiket külön említeném meg. Mint mondottam, már a brigádok szervezésénél ügyeltünk arra, hogy kiegyensúlyozottak legyenek az „erőviszonyok". Éppen ezért csak annyit mondhatok, hogy mind a szabászati brigád, amely gépasztalosokból áll, mind pedig a négy kéziasztalos-brigád egyformán hozzájárul a részlegre háruló termelési feladatok sikeres megvalósításához. S ezt úgy értük el eddig is, hogy valamennyi brigád mindig teljesítette előirányzatát. Hát ezért nem említem meg külön egyiket sem.

Miután végigjártuk a négy munkacsarnokból álló részleget, betértünk Podaru Damian irodájába, ahol tovább folytattuk a beszélgetést. Aziránt érdeklődtem, hogy sikerül-e határidő előtt teljesíteniük az évi tervet. A részlegvezető számolni kezdett. Elnézem, ezt a negyvenegynéhány év körüli, kissé őszülő hajú férfit, amint elmélyed a számok birodalmában, mert, mint mondotta, szeretne pontos választ adni.

— Hát kérem, előzetes számítások szerint december 10 és 15 között jelentheti a részleg, hogy teljesítette évi tervét — mondotta.

S amikor ezt mondotta, a részlegvezető tudta, mire alapoz. Azokra az emberekre, akik eddig is becsülettel helytálltak a munkában, tehát az egész közösségre. Mert fegyelemben, szorgalomban nincs hiány. Mindezt tetézi az, hogy olyan kiváló szakemberek és jó szervezők vezetik a brigádokat, mint Florian Iosif, Boros Mihály, Vakos Zoltán, Oszter József kéziasztalosok, valamint a szabászati brigádot három műszakban képviselő Lázău Petru, Ágocs Ferenc és Ackermann Lipót gépasztalosok, akikről elismerően nyilatkozott a részlegvezető.

HEGEDŰS ISTVÁN

Családi fészek

Hivatalos Közlöny, 1973. november 5., hétfő: „A 603-as november 3-i dekrétummal a Hős anya címet és érdemrendet adományozták a következő Arad megyei anyáknak, akik tíz, vagy ennél több gyermeket szültek és neveltek fel".

„Nemrég ünnepeltük az ezüstlakodalmat. Hogy elröppent az idő.

Mintha csak tegnap esküdtek volna örök hűséget egymásnak.

A bánáti Clopodiáról elszármazott Liubița és a pécskai Ioan.

Mindketten népes családból indultak el új családot alapítani. Ioanék heten voltak testvérek, Liubițáék tizen.

A két fiatalnak egymás iránti szerelmén, szorgos két kezén kívül semmije sem volt. Majd lesz — mondogatták. Csak egészség legyen. Amíg dolgozni tud az ember, addig nincs baj.

Tizenkét évig éltek Pécskán. Aradra, a grădiștei Castor utcába, 1960-ban költöztek Vîrtaciék.

És még abban az évben megkezdték az annyiszor megálmodott, annyiszor lerajzolt családi ház építését.

Kellett a ház, mert a család megszaporodott. Jöttek a gyerekek, egymás után. A szülők megfelelő otthont akartak teremteni számukra.

Készült a ház... Mint a fecskefészek. Kőművesmesterre nem tellett, őrültek, hogy az építőanyagot be tudták szerezni. De meg minek is mester? Besegített a család apraja-nagyja, a rokonok. Téglát, cserepet hordtak, maltert kavartak. A családfő — az Esztergapadgyár esztergályosa — maga volt az építőmester. Amint hazatért a gyárból, ismét munkához látott.

— Lassan ment, igaz, de mi így is nagyon elégedettek vagyunk. Vîrtaci Liubița fiatalos arcára mosolyt csal az emlékezés. Nem látszik meg rajta, hogy tizenegy gyermeket — öt leányt és hat fiút — hozott a világra. A legnagyobb, a 23 éves Liubița, már férjnél van, kirepült a családi fészekből, a legkisebb, a hároméves Mária.

A szobában játszadozó gyerekek között másfél év körüli csöpp ség is tipeg. Ijedten emeli rám nagy szemét, amikor belépek, s nyomban elkezdik a mécses. Azt hiszi, a doktor néni jött, injekciót adni. Alig tudja megvigasztalni a nagymama. A kis Ady ugyanis a legnagyobb leány gyermeke... Ki vigyázzon rá, ha nem a nagymama?! Ahol már van kilenc gyermek — az egyik nagy fiú ugyanis most tölti katonaévét —, elfér ott a tizedik is. Vigyáznak rá a nagyobbak.

Különösen Anghelina bibelődik velük szívesen. Amint hazaér az iskolából, máris rendezkedik a kicsik közt. Sorba ülteti őket, papírt, ceruzát nyom a kezükbe (a szoba tele volt képeskönyvvel, ceruzákkal, papírlapokkal), és kezdődik a tanítás. A kicsik áhítatosan hallgatják az „óvónénit", aki mesét mond nekik, versikékre tanítja őket, mókás figurákat rajzol...

A háziasszony körülvezet a tágas „jészekben". A két nagy, világos, redőnyös ablakú utcai szobában modern bútor, háló- és kombinált szoba-berendezés. A sarokban barna cserépkályha, amott frizsider... A konyhává előlépítetett előszobában aragáztűzhelyen fő a hétfői ebéd. A kisszobában hancúroznak a gyerekek.

A ház L alakban benyúlik az udvarra. Azt a részt még nem lakják. Hiányzik az ablak, ajtó, vakolva sincs még belülről a verandáról nyíló tágas negyedik szoba (ez lesz a nappali) és az óriási konyha, az éléskamrával.

— Azért csináltuk ekkorára a konyhát, hogy elférjen az egész család, ha mindenki itthon van. Már alig várom, hogy elkészüljön. Talán jövőre... — Vîrtaci Liubița arcát az édesanya, a háziasszony, a gazdasszony elégedettsége, büszkesége sugározza be. Az édesanyáét, aki tizenegy gyermeknek adott életet és nevelt, a gazdaszszonyét, akinek keze munkája a családi ház építésében is benne van.

A ház végében kis műhely. Ott szokott barkácsolni az édesapa, munka után...

— Szereti a férje a gyerekeket? — sután-bután hangzik a kérdés, de Vîrtaci Liubița nem neheztel meg érte.

— Nagyon szereti őket. Egész életét nekik áldozta.

Az első suta kérdés mintha vonzaná a másodikat:

— Nem bánták meg a sok gyermeket?

— Már miért bántuk volna meg? Igaz, sok velük a gond, a baj, míg felnőnek, de még több az öröm... Mi, a férjemmel, megszoktuk a nagy családot, a magunkét sem képzeltük el másnak. És tudja, a nagyobbak már sokat segítenek. Bevásárlásban, takarításban, vigyáznak a kisebbekre... Csak egészségesek legyenek. Eddig még nem vallottunk szégyent egyikkel sem.

Az utcáról még egyszer megnézem a szép, redőnyös szemű piros téglaházat... Családi fészek. Ízlelgetem a most hallott neveket: Liubița a legnagyobb, varrónő, Ioan most katona, Mircea öntő a Vagongyárban, Avram esztergályos lesz, a többiek: Cornelia, Alexandru, Petrică, Anghelina, majd a három kicsi Dan, Carmen és Maria. Kedves, tiszta tekintetű gyerekek.

A Vîrtaci házaspár szemefényei.

BÁLAJ KATALIN

Az Aradi Victoria Óragyár termékei az utóbbi években országszerte igen népszerűekké váltak. Szép kivitelezésük, jó minőségük a magyarázata ennek. Ebben az egyre fejlődő gyárban, a szerelőrészlegen dolgozik Dörner Katalin, a szocialista verseny kitüntetettje, aki az óravázak szegecselését végzi nagy hozzáértéssel.

Pótolni az otthon melegét

Hosszú sorban, csoportosan haladó gyereksereg. A sor elején az óvónő megy. A végét is egy felnőtt zárja. Így biztosabb az úttesten való átkelés. Egyenletesebb a ritmus is. Meg aztán nem szaladgálnak szanaszét, mint a mezőre kifutó rakoncátlan kiscsikók szoktak tavasszal.

Nagyobb fiúk csoportjával találkoztunk. Egyenruhájukról látni, hogy intézetben laknak. Egyforma a kabátjuk, a cipőjük, sapkájuk. Beszélgető csoportjuk láttán lekez a villamosvezető, átengedi a hosszú sort a sorőr is. Egyféle jele ez annak a gondoskodásnak, amit a szülők helyett a társadalom vállalt magára azért, hogy hasznos embereket faragjon ezekből az apróságokból, serdülő fiatalokból.

Asztalukon meleg étel. A hálószobájuk tiszta. Tankönyvük, füzetük, ceruzájuk van, mint más, hozzájuk hasonló korú társaiknak. Tanulnak és felelnek is, mint a többiek. Csak sokszor talán nem úgy, mint azok, akiket otthon kikérdeztek a nagyobb testvérek, akiknek ellenőrző könyvecskéjét naponta megnézi édesanya vagy a szigorú apa. Feleletükre sokszor gyengébb jegyet kapnak, mert szókincsük nem olyan, mint azoké, akik meleg családi környezetben nőttek fel.

Óvodáskorukból, még előbbről, a bölcsődéből indultak el ezzel a szegényesebb szókinccsel.

— Nagymamal Nagytatal — kiáltja hangosan a parkban, az utcán sétáló apróság.

A gyermekotthon kis lakója kerekre nyíló, kérdő tekintettel néz: ismételgeti, próbálgatja ő is az új szót. Ki is mondja. De mit jelent? Mi az, hogy nagymama, nagytata? Ő még azt sem tudja, mi az: édesanya, édesapa...

A nőbizottság legutóbbi plenáris ülésén sürgető kérdésként említették az otthonokban lakó gyermekek beszédkészsége fejlesztésének szükségességét. Azt, hogy a felelős tényezők — az otthonok vezetőségei, nevelők, óvónők, tanítók, tanárok, tanfelügyelőség, a nőbizottság, egészségügyi igazgatóság — közös intézkedéssel hassanak oda, hogy a család melegétől megfosztott gyermeket se kelljen megkülönböztetni sem az utcán, sem az iskolában, sem később, a munkapad mellett azzal a bélyeggel, hogy „az család nélkül nőtt fel."

A támogató bizottságok pozitív példája biztató kezdet. De ennél többet kell tennünk értük. Meghívni néha szabad délutánokon. Közös kirándulásra, moziba engedni a gyerekeinkkel. Hadd érezzék: családi melegséggel vesszük körül őket.

CZAKÓ MARGIT

A háziasszonyok segítségére

Új üzleteket nyit az Agrocoop

Az mtsz-ek termékeinek közvetlen forgalmazásával egyre inkább hozzájárul Arad és a megye lakosságának ellátásához, a háziasszonyok munkájának megkönnyítéséhez az Agrocoop, az MTSZ-ek Arad Megyei Szövetségének kereskedelmi szerve. Aradi egységei ismertek: a Horia utcai bemutató üzlet, a Filimon Sîrbu téri 7 zöldség- és gyümölcsös bódé, valamint az ugyancsak itteni 3, élő szárnyast árusító bódé, a Mihai Viteazul téri zöldség- és gyümölcs egység, úgyszintén az UTA téri kisüzlet (itt zöldség- és főzelékfélét, gyümölcsöt és esetenként élő szárnyast is árusítanak). A megyében nemrég három üzletet nyitottak, éspedig: kettőt Ineu városban (az egyik zöldség- és gyümölcsbolt, a másikban húskészítményeket árusítanak), egyet pedig Sebesen.

— Mi az, ami az Agrocoop üzleteibe vonzza a vásárlókat? — kérdeztük a minap Ardelean Ioan elvtárstól, a vállalat igazgatójától. A válasz így hangzott:

— Vásárlóink döntő többsége a háziasszonyok sorából kerül ki. Gondolom, elsősorban azért keresik fel szívesen üzleteinket, s főleg a Horia utcai bemutató üzletet, mert nálunk rendszerint friss árut, közvetlenül a termelőtől kapott zöldség- és főzelékfélét vásárolhatnak. Ezenkívül több olyan élelmiszercikket árusítunk, ami csak nálunk kapható. Ilyen a híres pécskai kenyér. Ebből — ígéretünkhöz híven — a Horia utcai bemutató üzletünk november eleje óta naponta 1500 kilónyit kap, a korábbi 500—600 kilóval szemben. Keresettek a háziasan készített friss sertéstöltelékeink, a szalámifélék, a kompótok és a dulcsáca.

— Miként bővítik a közeljövőben az üzlethálózatot? — kérdeztük ezek után Juncan Viorel elvtárstól, a vállalat osztályvezetőjétől.

— A közeli napokban, de legkésőbb december közepéig az Aurel Vlaicu úti blokknegyedben (a 4 A — 6 A tömbházak közelében), ott, ahol kialakulóban van egy új piac megszervezése, zöldséget és gyümölcsöt forgalmazó egységet nyitunk. És itt is árusítunk majd naponta friss pécskai kenyeret. Ugyancsak ezekben a napokban nyitjuk meg a Cernei utcában (a tejfeldolgozó vállalat volt üzlethelyiségében) azt az üzletünket, ahol a többi között grillcsirkét sütünk és árusítunk majd, úgyszintén nyársonsültet és rántottcsirkét, valamint — a háziasszonyok megsegítésére — Gospodina típusú konyhakész ételeket. Ugyanitt árusítunk majd (rendelésre nagyobb mennyiségben is) házi süteményeket, mint például almás- és túrós pitét, illetve friss gyümölcskompótokat. Valamennyi itteni készítményünk helyben is fogyasztható lesz. Annyit még, hogy amint megkapjuk a gépet, presszókávét is fogyaszthatnak majd itt az aradiak és az átutazók. Azért tartjuk szükségesnek egy kávépresszó-gép felszerelését és üzemeltetését, mert ebben a forgalmas utcában jelenleg csak egyetlen helyen — az Albina élelmiszerüzletben — kapható presszókávé.

(1283)

Halak a tálban

A bukaresti Ceres Könyvkiadó gondozásában jelent meg ez a kis hasznos, tanulságos ötletek gyűjteménye, amely nemcsak recepteket tartalmaz (szám szerint 233-at), de tanácsot ad a halak megtisztításával és egyéb, a hal elkészítésével kapcsolatos tudnivalókhoz.

Ebből a kis könyvből válogattunk ki két receptet:

Aradi halászlé. Tisztítsunk meg 1—1,5 kilós pontyot és belezzük ki. Vágjuk le a fejét, farkát és az uszonyait. Szeleteljük kétujjnyi vastag darabokra, sózzuk meg, majd, amíg a levest elkészítjük. 30 percre tegyük félre. Vágjunk apróra két fej vöröshagymát, s tegyük főni két liter vízbe a hal fejével, farkával. Tegyünk a vízbe kevés sót és pirospaprikát. Amikor a hús megpuhult, a levest szűrjük le, a csontokról leszedett húst szitán törjük át és tegyük a levesbe. Azután tegyük bele a halszeleteket és lassú tűznél főzzük puhára. Aki szereti, 2—3 csípős paprikát is belefőzhet. Gyúrjunk 1 tojásból csipetkét, főzzük meg sós vízben, szűrjük le, és külön edényben tálaljuk a halászlé mellé. Apró halat is főzhetünk s azokat a ponty fejével törjük át szitán.

Heringpaszta. 1—2 sózott halat kiáztatunk, csontjától, bőrétől megtisztítjuk, a húst egy almával és egy szelet áztatott veknibéllel ledaráljuk, majd borospohárnyi olajjal kikeverjük. Az olajat cseppenként adagoljuk a vagdaléshoz.

Elisaveta Bagrajana

Aki nem ismeri

Aki nem ismeri a távol kísértését,
csatangolások gyönyörét,
veszedelmek tébolyos ízét,
akit nem szédít meg az ég,
s fáradságtól nem tüzel csontja,

annak az élet és halál ismeretlen,
nem lát a jóra és rosszra.

Aki nem tudja, mi a számkivetettség,
nem tudja, milyen jó hazaérni,
soha az igazi édeset nem érzi,
soha az otthon melegét,
jóságát az anyai kéznek,
ízét az atyai kenyérnek.

Nagy László fordítása

Nem a gép termel, tervez, gondolkozik, HANEM AZ EMBER

E hasábokon nemigen szoktuk meg, hogy más megyék más vállalatairól írjunk. Megvannak nekünk itt, Arad megyében a magunk feladatai és gondjai, emberei és eredményei, miért mennénk hát a szomszédba példáért? Ám rá kell jönnünk: bármiféle beszűkülés nagy veszélyt jelent. Eljött az ideje, hogy kitárjuk az ablakokat és beengedjük szobánkba a friss levegőt mindenünnen, ahol egy lépéssel előbbre járnak.

A napokban huszonöt megye több mint negyven újságírója számára sajtóértekezletet tartottak a Temesvári Mechanikai Vállalatban. Nyílt, őszinte, alkotó beszélgetés folyt Ioniță Bagiu vezérigazgatóval, akit, úgy vélem, túlzás nélkül a szocialista üzemvezető példájának is tekinthetünk. Az ország különböző sarkaiból bevallottan tanulni sereglettünk hozzá, ő pedig szerényen így kezdte beszámolóját: Azért hívtuk meg önöket, hogy mondják meg, mit csinálunk még rosszul és kérem, jöjjenek el egy esztendő múlva is, hogy megláthassák: előbbre léptünk-e, megtettük-e, amit megtehettünk?

Ember és gép

Barangolásaink során sokhelyütt jártunk már, ismerjük nemcsak az aradi és Arad megyei vállalatokat, az ország több nagyüzemével is alkalmunk volt megismerkedni. Itt, a mechanikai vállalat csarnokaiban tapasztalhattuk azonban legkitapinthatóbb formában, hogy a modern üzemvezetés, a tudományos munkaszervezés a perspektivikus ipari stratégia legbiztosabb kiindulópontja az ember. Az első benyomás: rend, tisztaság mindenütt. Ehhez tartozik az üzemvezetőségnek talán sokak számára bizarrnak tűnő ötlete, hogy a gépekre és berendezésekre — több csarnokban minden egyes gépre — négy, hat, nyolc virágcserepet helyeztetett, s a műhelyek valóságos virágoskertekké változtak. Ugyancsak bizarr ötletnek tűnhet, hogy húsz-harminc lépésre egymástól akváriumok teszik lakályossá a munkahelyet, melynek megszervezésében, úgy látszik, a civilizált emberi munkakörülmények legalább olyan fontos szempontnak bizonyultak, mint a nyers kézi erő kiküszöbölése. Felületes dolognak tűnhet a gépek mellett elhelyezett hamutányér, ugyanúgy, mint a szemléltető agitáció itt tapasztalt vonzó, közvetlen formája. Nap mint nap külön vitrinben megtalálhatják az üzem dolgozói az őket érdeklő politikai, tudományos, társadalmi, etikai jellegű cikkeket, tájékoztatókat, az aznapi vagy előző napi sportesseményekről, a vállalati, műhelyekbeli politikai-társadalmi szervek határozatairól.

Egyik újságíró kollégánk a látottak után szervezett sajtóértekezleten nem alaptalanul tette fel hát a kérdést: itt, ahol oly sokat törődnek a jó munkalégkör megteremtésével, mit tesz az üzemvezetőség a technikai gondolkodás gyümölcsöző légkörének kialakításáért? Bagiu igazgató válasza rövid volt és meggyőző: elsősorban az anyagi érdekeltséget kívánják növelni. Aztán hozzátette: szívesebben dolgozik egy olyan mérnökkel, aki tíz tervből hármat megvalósít, mint tíz olyannal, akik sohasem hibáznak. Az elsőért bármikor hajlandó vagyok tartani a hátamat.

Az üzemfejlesztés is emberi kérdés

Figyelemre méltó az is, hogyan oldják meg a meglátogatott üzemben az üzemfejlesztés kérdéseit. A beruházások megvalósítása (egyébként itt egy saját mérnökkollektíva dolgozta ki a fejlesztési terveket) a holnapi munkásgenerációk nevelésével párhuzamosan folyik. A munkaerőhullámzás megszüntetése, az üzemi törzsgárda kialakítása, a jó közérzet biztosítása, — íme, milyen irányban indultak el, sikerrel. És a munkához nem egy kialakult (negatív) helyzet korrigálásával kezdtek hozzá, hanem a szakiskolások nevelésével. Néhány esztendő óta a szakiskola évzáró ünnepségén minden egyes osztály három első helyezettje ajándékot kap az üzemtől. Az ajándékot a vezérigazgató, főmérnök, párttitkár és a többi csúcsvezető nyújtja át és ehhez erkölcsi, távlati ajándék is tartozik: az iskola elvégzése után a megajándékozottak előjogot élveznek kinevezésükkor, maguk választhatják meg munkahelyüket. A munkába helyezett fiatalok se maradnak magukra. Hogy mivel mérhető ez le? Az üzemvezetőség azt a részleget (részlegvezetőt) értékeli legmagasabbra, aki a legtöbb fiatal szakmai előrehaladását biztosítja. A fiatalok szakmai fejlődésének ügyét tehát üzemi ügynek, társadalmi kérdésnek tekintik és felelősségre vonják azokat a középvezetőket, akik nem teljesítik ilyen irányú szolgálati kötelezettségüket. A dolgozók bizottsága egyébként még tovább ment a szakemberek biztosításának politikájában. A pénteki napot üzemlátogatási nappá rendelték el, amikor a gyár kapui nyitva állnak minden látogató előtt. Érdekes módon szervezte meg a párt- és szakszervezeti bizottság az egyik ilyen látogatást. Az üzembe meghívták azokat a munkásokat és munkásnőket, akiknek gyermekeik vannak. A szakszervezeti bizottság — titokban — az előkészület folyamán lefényképeztette az összes meghívottakat s a dolgozók, legnagyobb meglepetésükre, a tiszteletábla előtt elhaladva saját fényképüket mutathatták meg gyermekeiknek. A kiváló pedagógiai érzékre valló nemes csalás meghozta a maga eredményét: növelte a dolgozók önbizalmát s a gyermekeket is arra ösztönözte, hogy ők is megbecsült emberekké váljanak.

Társadalmi problémák

Örömmel jegyeztem fel jegyzetfüzetembe, hogy a vállalat társadalmi részlege ugyanolyan figyelemben részesül, mint a termelési részlegek. A négylejes kantinkoszt kitűnő minőségéről — melyet a családtagok is élvezhetnek, s akár házhoz is szállíthatják az ebédet — magunk is meggyőződhettünk. Perspektivikus gondolkodásra vall az a törekvés, hogy a jövőben lehetőleg minden dolgozónak az üzem mikrorajonjában biztosítson lakást a dolgozók bizottsága. A lakáskiosztás üzemi törvénye: első hely illeti azokat, akik tíz esztendőt megszakítás nélkül dolgoztak. Az önkéntes munkával épített sporttelepek, úszómedencék kiterjesztésével azt szeretnék elérni, hogy a dolgozók második nyolc óráját is megszervezzék és a jövőben minden egyes munkás és családtagja az üzem keretében sportolhasson. A tervek évről évre egyre inkább valóságot öltenek, s ma már a Temesvári Mechanikai Vállalatnak sikerült számos olyan munkaerőkérdést megoldania, melyhez hasonlóval más üzemek még nem tudnak mit kezdeni.

★

Termelési kérdésekről nem beszéltünk a fenti sorokban. Nem ez volt a célunk. Elég, ha ezzel kapcsolatban annyit említünk, hogy az üzem szeptember 15-én már teljesítette árutermelési tervét s a termelésnövekedés hetven százalékát a munkatermelékenység emelése révén érték el. Az emberek, akik szeretik gyárukat, s akiket szeretnek, megbecsülnek a gyárban. Új, szocialista közösség van itt kialakulóban, melynek eredményeire érdemes felfigyelni.

KILIN SÁNDOR

Támogatás vagy félrevezetés?

A bűnüldözés során nemcsak a hivatásos szervekre, nemcsak a közvéleményre támaszkodunk, hanem a vállalatok, intézmények vezetőségeire is, amelyek döntő többségéről nyugodtan elmondhatjuk, hogy minden segítséget megadnak ezen a téren. Valamennyiünk közös nagy érdeke, hogy ne forduljanak elő antiszociális megnyilvánulások, de ha már megtörtént a törvényszegés, nem maradhatunk elnézőek. Nicolae Ceaușescu elvtárs egy régebbi beszédében rámutatott, hogy „... sajnos, **nem mozgósítjuk eléggé a dolgozókat a társadalomellenes elemek ellen**". Ez nagyon helytelen, mert **„az iránt tanúsított bárminemű elnézés lényegében társadalomellenes cselekményekre ösztönöz..."**

Az alábbi két példában arról lesz szó, hogy miként viszonyulnak egyes vezető beosztású káderek e követelményekhez, milyen erkölcsi felelősséggel mérlegelik beosztottjaikat, és ahelyett, hogy sietnének hozzájárulni a teljes igazság felderítéséhez, olyan hivatalos papírt is kibocsátanak aláírásukkal, mely elhallgat döntő fontosságú adatokat. Ez a rosszul értelmezett segítőkészség, mely a „mentsük, ami még menthető" jelszó jegyében történik, természetesen nem változtat a tényálláson, sőt, bumeránggá változik és azt kólintja fejbe, aki felelőtlenül útnak indította.

Így történt ez Nagy Pál hentes esetében is. Mint az Aradi Mélyhűtő Vállalat alkalmazottja, munkaidőben autóskirándulásra ment két munkatársával együtt. Úticéljuk a Batuca melletti Valea frumoasă-i campingtábor volt, ahol jól teleszívták magukat borral meg konyakkal. Visszafelé jövet a milicia megállította gépkocsijukat és akkor a volán mellől kiszálló Nagy Pál már olyan részeg volt, hogy beszélni sem tudott, sőt, hogy el ne vágódjon, leült az út szélére. Magyarul mondva, tökrészeg volt. Hamarosan megindították ellene a bűnvádi eljárást és ekkor furcsa dolog történt. A vállalat igazgatója, Hemler Iacob hivatalos igazolásban jellemezte a vádlottat. Felmagasztalta beosztottját, aki szerinte „korrekt, fegyelmezett, pontos, sohasem utasította vissza a túlórázást és nem is kommentálta. A vállalatnak nagy szüksége van rá, mert kiváló, magas szakképesítésű munkás, aki saját példamutatásával a többi munkást is a feladatok teljesítésére és túlteljesítésére ösztönzi. Nincs tudomásunk arról, hogy káros szenvedélyei lennének, valamennyi munkatársa szimpatizálja".

Így nyilatkozik az igazgató arról, aki munkaidőben még két társát magával vitte mulatni, majd részegen a közúti biztonságot veszélyeztette. És ez még nem minden. Szót sem szól az erkölcsi bizonyítvány arról, hogy Nagy Pál büntetett előéletű.

A másik történet „hőse" Ardelean Nicolae, a Fenlaki MGA traktorosa. A nyári betakarítás idején ellopott két zsák búzát. Helyszíni tárgyalásán meglepetéssel szolgált. Igazolást nyújtott át a bíróságnak, melyben az mgá vezetősége, Șerban Gheorghe mérnök (igazgató) és Mitrici Liubinca személyzeti felelős azt állítják, hogy „Ardelean Gheorghe elvtárs szorgalmas, öntudatos munkás, fegyelmezetten törekszik tervfeladatai teljesítésére. Ezt az igazolást azért adjuk neki, hogy szükség esetén használ vehesse".

Talán mondanunk sem kell, hogy bűnperében semmi használ sem vette, de a bíróság figyelembe vette, amit ez a papír elhallgat, mégpedig azt, hogy Ardeleant már háromszor ítélték el, egyszer jogosítvány nélküli járművezetésért ittas állapotban, kétszer pedig a közvagyonból való lopásért.

Mindezek alapján jogos a kérdés: mi veszi rá ezeket a vezetőket az ilyen felelőtlen „jóindulatra", és mit mondanak többi alkalmazottukról, akik valóban megérdemlik az elismerő szavakat? Vajon nem sértő ez azokra nézve? És egyáltalán menynyiben tekinthető ez segítségnek és menynyiben félrevezetésnek?

ȘELARU CONSTANTIN,
az Arad Megyei Ügyészség ügyésze

NYITOTT SZEMMEL

Hányszor lehet eladni valamit?

Elmegy a vásárló a tüzelőanyagtelepre, fát és szenet vesz. Az eladók a legtöbb helyen — Újaradon például — a szenport is rátukmálják, hozzámérik a préselt szénhez. A vevő kénytelen egyetérteni ezzel, másképp előfordul, hogy szóba sem állnak vele. Vagy ha igen, azzal érvelnek, hogy ők is így vették át, porral együtt. Így a vevő kifizeti a lemért teljes mennyiséget, de a szénport — természetesen — nem viszi haza. Ezt egy később jövő vevőnek újra lemérik és újra szamlázzák. Ilyenformán a vásárlók önként járulnak hozzá ahhoz, hogy aztán hovatovább mind nagyobb mennyiségű szénport sózzanak rájuk. Pedig egyszerű a megoldás: amit kifizetett a vevő, azt mind vigye is el. Jó lenne, ha a kereskedelmi ellenőrök is sürgősen segítenének a felgyűlt szénportöbblet hovatartozásának tisztázásában.

Ki a gazdája?

A Ghiba Birta utca végén épült tízemeletes blokk szomszédságában földbe taposott betonvasak, építőktől elhagyott munkaszerszámok hevernek, amarrebb egy egész halom hulladékvas. Nem valami ékes tanújelei a jó gazdaszellemnek. Arról már nem is beszélve, hogy a korszerű épület szembántó kontrasztjaiként hatnak. Ez utóbbi jelenséget, sajnos, a Bușteni utcában is fellelhetjük. Itt még augusztusban árkot ástak a távfűtési csöveknek, de a kikerült sok követ és földet azóta is a járdán hagyták. Miért nem viteti el ezt az a vállalati vagy szolgáltatási részleg, amelyik a távfűtés bevezetését végezte?

Furcsaságok eldoradoja

Amikor aszfaltozták a Dobrogeanu Gherea utcát, a Lacului utcában lebontottak egy nagy téglafalat, hogy így bekötőutat létesítsenek a két utca közelében lévő autóparkoló-hely felé. Az aszfaltozás megtörtént, s így minden rendben is volna. De éppen ezután tűnt fel néhány furcsaság.

A szükségbejárat felszámolására nem került sor, s az elszórt törmelék, föld ma is zavarja a forgalmat. E helyen a kivágott fák pótlásáról sem gondoskodtak. Az autók napról napra többet vágtak le a járdából. Eladdig, hogy egy nagy teherautó széttörte a járda alatt húzódó távfűtési és melegvíz-hálózati akna födelét. A lakók nyomban értesítették a diszpécseri szolgálatot. És mi lett a „megoldás"? A 2-es számú hőelosztó gépésze három terméskövet helyezett az aknához, a dolog annyiban maradt.

Nem nevezhető könnyű megoldásnak (súlyra!) De jónak sem: a ma is ott tátongó gödör — terméskő ide, terméskő oda — akkora, hogy óvatlan pillanatban beleeshet, megsérülhet valaki. S. L.

Ítéletet hirdettek

Helyszíni tárgyaláson az Aradi Bíróság — első fokon — ítéletet hirdetett Oțiș Gheorghe, Tiru Iosif, Guler Alexandru, Sablici Alice és Iancu Ioan, valamint kilenc bűntársuk ügyében.

A név szerint említettek az Aradi Szőlő- és Borfeldolgozó Vállalat alkalmazottai voltak és nyolc hónap alatt — 1972 októberétől 1973 májusáig — 780 liter pálinkát és több száz liter másfajta italt tulajdonítottak el — összesen 26 000 lej értékben — a vállalat palacktöltő egységéből.

Az ellopott italt Iancu Ioan értékesítette a helyi közélelmezési vállalat egységeinek felelősein vagy azok beosztottjain keresztül.

A bíróság bűnösnek találta mind a tizennégy vádlottat. Sablici A. készáruraktárost négyévi, Oțiș Gh. és Tiru I. rakodómunkásokat és Iancu I. áruátvevőt és -kiadót három és fél évi, Guler A. rakodómunkást pedig két év és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték.

A többi kilenc vádlott — Stanici Ana, Balaban Emilia, Roman Floare, Szegedi Erzsébet, Harmath Piroska, Göcző Erzsébet, Ghițu Teodor, Slujitorul Grigore és Petcuțiu Axente —, aki a lopott italokat értékesítette, három hónaptól tíz hónapig terjedő börtönbüntetést kapott.

1973. december 5.,
Szerda

Napkelte 7.36, napnyugta 16.36 órakor. Az évből eltelt 339 nap, hátra van még 26.

Szabálysértés és önbíráskodás

Melyiket ítéljem el jobban? Megvallom, az elsőről nem szólhatok elmarasztalólag, mert olykor magam is megsértem a szabályt. Lehet, éppen ez befolyásol szubjektiv módon, hogy a másikat, az önbíráskodást viszont maradéktalanul helytelenitsem.

Miről is van szó tulajdonképpen? Arról, hogy esetenként megtesszük: nem hátul, hanem a pótkocsi elülső ajtaján szállunk fel a villamosra. (Az vessen rám követ, aki ezt még sohasem tette meg!) Mert úgy gondoljuk: kisebb szabálysértés ez, mintha elkésnénk a munkahelyünkről. És azt tapasztaltam: az ilyen szabálysértők azzal igyekeznek enyhiteni tettüket, hogy azonnal hátraküldik a bérletet vagy az aprópénzt a jegyszedőnek. Az utasok, valamiféle hallgatólagos megegyezés és szolidaritás alapján, a bérletet vagy a pénzt kézről kézre adják és nem tudok olyan esetről, amikor egyik vagy másik elveszett volna.

Am a minap a kora reggeli órákban enyhén szólva furcsa dologra lettem figyelmes. A vagon belsejében lévő utasok nem akarták elfogadni a hátraküldött pénzérméket mondván: — Ne adják ide a pénzt, mert a jegyszedőnő 50 baniért csak 25 banis jegyet ad, illetve kétszer 25 banis érmeért szintén csak egy 25 banis jegyet és számunkra kellemetlen a magyarázkodás. Usse kő, mégis megkértem utastársaimat: küldjenek kézről kézre 1 lejt a jegyszedőnőnek (ketten voltunk és egy-egy 50 banis jegyre lett volna szükségünk). Úgy látszik, igen szépen kérhettem, mert teljesítették kérésemet. És valóban csak egy jegyet kaptam vissza. Nos egész úton „reszkettünk", hogy jön-e az ellenőr, mert biztos, hogy ha külön csinált volna, nem fogadja el az utasok tanúskodását. Még azon is volt időm elgondolkozni: jó, jó, nem utaztunk szabályosan, de vajon a jegyszedőnő ilyen önbíráskodása a legkézenfekvőbb módszer ahhoz, hogy leszoktasson bennünket a szabálysértéstől? És kinek van ebből haszna?

A tentiekért helytelenitem tehát én, ez esetben konkrétan, de különben általában is az önbíráskodást. Mert szerintem lenne más megoldás is: például a villamosjáratok számának növelése csúcsidőszakban. Addig is igérem: ezentúl csak szabályosan közlekedem a villamoson, lesz, ami lesz, inkább késve érkezzem a munkába. Lehet, hogy ez gyakran és még sokáig elő fog fordulni?

(—ó —s)

Tájékoztató

Szerkesztette BÁLAJ KATALIN

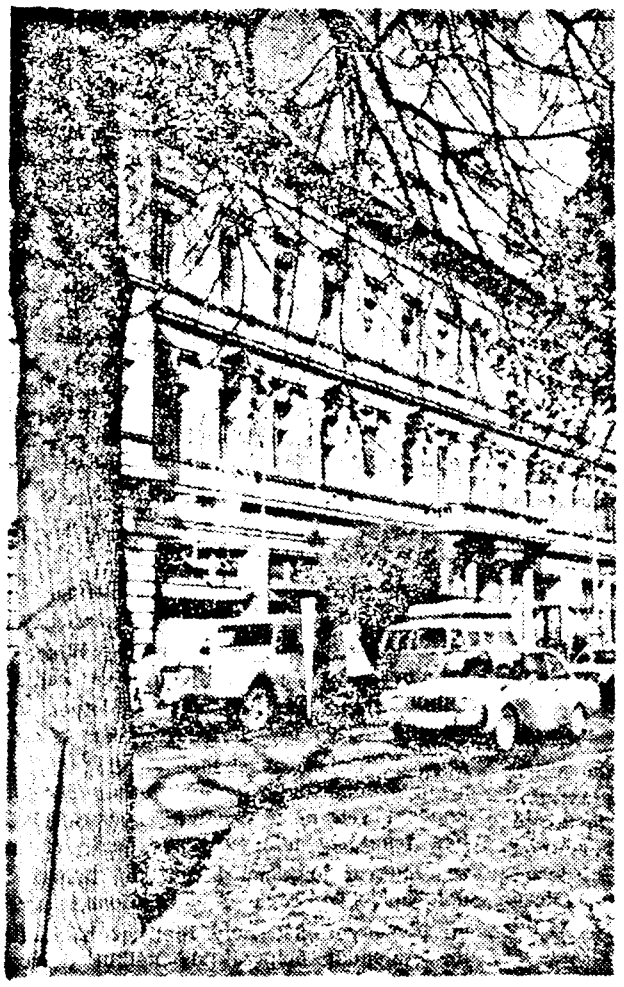

Utolsó őszi napon (KE EN FERENC felvétele)

Figyelem!

A Népi Egyetem és a Pedagógusok Háza közli, hogy ma délután 18 órakor a Pedagógusok Házában (Armata Poporului út 32. szám) megnyílik a II. fokozati vizsgára feliratkozott tanügyi káderek számára rendezett tanfolyam. Kérik a jelölteket, minél nagyobb számban vegyenek részt a tanfolyamon.

A Nemzetközi Színművészeti Intézet Végrehajtó Bizottságának párizsi ülésszakán **Radu Beligant, a nép művészét, az I. L. Caragiale Nemzeti Színház igazgatóját egyhangúlag újra megválasztották e nemzetközi fórum elnökévé.**

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: a mai napon változó idő várható felhős égbolttal. Helyenként hószállingózás, házapor lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati szél. A hőmérséklet emelkedik: éjjel mínusz 8 és mínusz 3, napközben pedig mínusz 4 és plusz 1 fok között váltakozik.

A következő két napon is változó idő, felhős égbolttal és helyi csapadékkal. A hőmérséklet alig változik.

December **4-én megnyílt Manilában az első román kiállítás. Ez egyben a Kereskedelmi és Iparkamara által szervezett 60. külföldi gazdasági rendezvényünk az idén. Manilában 600 négyzetméteren traktorokat, DAC tehergépkocsikat, kotrógépeket és úthengereket, bányagépeket, faipari cikkeket, iparművészeti cikkeket, konfekciót és kötöttárut, poliészterszálat és rostot, gumiabroncsot, vegyi termékeket és gyógyszereket mutatunk be.**

★

A több mint 10 000 növényfajtával rendelkező kolozsvári botanikus kert az idén számos ritka virágfajtával bővítette gyűjteményét. Többek között beszereztek 30 orchideafajtát. Jelenleg a híres kolozsvári botanikus kert 110 fajtával rendelkezik a világ legdrágább virágaiból. Említésre méltó ugyanakkor a 15 féle rovarevő növényből álló gyűjtemény, az első hazánkbeli kaucsukfa, a 15 féle ritka pálmafa.

POSTALÁDA

Kövér Gábor, Arad. A közúti szállítással kapcsolatos javaslatát elküldtük az illetékes vállalat vezetőségéhez tanulmányozás céljából. A válasz megérkezése után tájékoztatjuk majd, hogy megvalósítható-e elképzelése.

Vidai Zsuzsanna, Arad. Panaszát, megjegyzését figyelembe vettük a közúti szállításra vonatkozóan. Lapunkban már többször foglalkoztunk ezzel a problémával, s ha legközelebb ismét írunk a kérdésről, megjegyzését is felhasználjuk.

Hajas Terézia és Sz. M., Pécska. Tanácsot, felvilágosítást nem nyújthatunk a levélben felvetett kérdésekre. Kérjük, hogy problémájukkal forduljanak a törvényszékhez.

Daru Sándor, Arad. A Poliklinikával kapcsolatos panaszlevelét alkalom adtán felhasználjuk.

Kali József, Arad. Levele semmi konkrétumot nem tartalmaz. Így tehát nem közölhetjük lapunkban. Ha kedve tartja, akkor írjon munkahelyéről.

Petrás Margit, Arad. Panaszlevelét felhasználjuk, amikor a felvetett kérdésről írunk.

A megyei pártkabinet közli

A marxista-leninista esti egyetem műsora:

Csütörtök, december 6. 17.00 óra:

— Külpolitika — vita a pártkabinetben

— Tudományos materializmus — vita a pártkabinetben.

Decemberi prognózis

December elseje igazi mínusz 10 fokos téllel köszöntött ránk. S a meteorológusok előrejelzései is arra figyelmeztetnek, hogy az idei tél első hónapja keményebb lesz, mint az utóbbi évek annyira megszokott, az átlagosnál jóval enyhébb decembere.

Nagy hideg lesz, amely túllépi a mínusz 15 fokot, jelentősebb felmelegedésre nem számíthatunk.

Szinte egész hónapban változóan felhős lesz az égbolt, helyi csapadék — eső, havaseső, hó — lehetséges. A szél nem erősödik viharossá, csak a hónap utolsó időszakában. Ismételt, fokozottabb lehülés szintén a hónap harmadik dekádjában lesz. Az időköz elején bőségesebb havazás örvendezteti meg a gyermekeket, majd erősödik a hideg, nappal sem emelkedik a hőmérő higanyszála plusz 4 C fok fölé. Az új esztendő minden valószínűség szerint további hideget hoz majd.

Öt perc kikapcsolódás

VÍZSZINTES: 2. Kalandos regényt írt a hajótörést szenvedett skót matrózról, akire a dél-amerikai Juan Fernandez-szigeten találtak rá (nevének folytatása a vízszintes 14-en). 7. Kiejtett mássalhangzó. 9. Az áru csereértéke. 10. Nézem azonos hangzói. 12. Zilahi Géza. 16. Ilyen vonalzó is van. 17. Pempőben van. 18. Réten betűi. 20. Juttat — régiesen. 21. Kezével jelez. 22. Észak-afrikai és közel-keleti nép. 24. YE. 25. A vízszintes 14. regény címének egy része.

FÜGGŐLEGES: 1. Ritka férfinév. 3. Félig apró. 4. Felfogás, vélemény (egyéni). 5. Ruhadarab. 6. Mutatószó. 8. Érzékszerv. 11. Mátrai Ferenc. 13. Az említett regény egyik szereplője. 15. Vadállat. 16. A valóság egy mozzanata. 19. Ók — románul. 20. Adásvétel útján forgalomba kerülő termék. 22. Megyejelzés. 23. Végtelen szőlőlé.

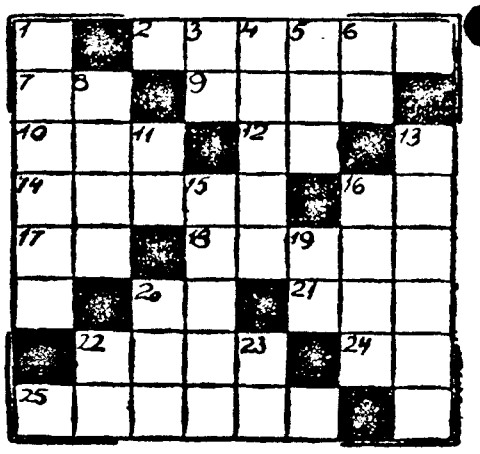

● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSOR ●

filmek

DACIA: Paradicsom (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIO: A szerelem joga (fr—o) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREŞUL: A hegyekben zöld fenyő nő (jugo) (10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJÚSÁGI: Öreg banditák (sz) (11, 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Ujarad): Hajótöröttek az úrben (am) (16, 19). SOLIDARITATEA (Gâj): Szerelem és büntetés (jugo) (17, 19). CFR (Grădişte): Szabad madár (b) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Te, én és a kis Párizs (NDK). CHIŞINEU CRIŞ: Merészség (sz). NAGYLAK: Aranylakodalom (cs). KÜRTÖS: Homolka és az irattárca (cs). PANKOTA: A bokszoló (l). SEBES: Lila akác (m). SZENTANNA: Szelmenkó tisztiszolga (sz). PÉCSKA: Veszélyes nyomozás (sz). ŞIRIA: Az 1. számú ügynök (l). VINGA: Stuart Mária (a). BUTTYIN: A virágáruslány (k).

a televizió

9.00 Iskolásoknak. 10.00 Telex. 10.05 A városvezetőség válaszol a fővárosiaknak. 10.25 Ifjúsági film: Alekszandr Nyevszkij. 12.10 Híradó. 17.30 Orosz nyelvtanfolyam — 69. lecke. 18.00 Telex. 18.05 Pronoexpressz-húzás. 18.15 Sarkcsillag. 18.35 Népzene. 18.45 Terra '73. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Teleobjektív. 20.20 Hirdetések. 20.25 Filmarchívum: A pármai kolostor (II). 21.40 Operaáriák. 22.00 24 óra.

a színház

SZOMBATON, december 8-án, este fél 8 órakor: **De două ori Caragiale.**

VASÁRNAP, december 9-én, délután fél 4 és este fél 8 órakor: **De două ori Caragiale.**

STÚDIÓ 197

CSÜTÖRTÖKÖN, december 6-án, délután fél 4 órakor: **Cinci leşinuri.**

SZOMBATON, december 8-án, délután fél 4 és este fél 8 órakor: **Cinci leşinuri.**

Figyelem!

Azok a bérlők, akik még nem tekintették meg a De două ori Caragiale című előadást, illetve akik meg akarják tekinteni a Cinci leşinuri című darabot, tartassanak fenn a maguk számára helyet a színházi ügynökségnél. Telefon 121-88.

a hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szerdán, december 5-én, este 8 órakor a Kultúrpalota kistermében szonáta-estet rendez. Közreműködnek Mariana Kauntz (gordonka) és Varró Ágnes (zongora).

Műsoron: Bach: 3-as számú, g-moll szonáta, gordonkára és zongorára; Beethoven: C-dúr gordonka-zongora szonáta. Op. 102 nr. 1; Sosztakovics: 40-es számú d-moll gordonka-zongora szonáta; F. Lazăr: Bagatell; Kodály: Gordonka-szóló szonáta (I. rész).

★

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, december 9-én, délelőtt 11 órakor ifjúsági hangversenyt, hétfőn, december 10-én, este 8 órakor szimfonikus hangversenyt rendez a Kultúrpalota nagytermében.

Vezényel: Nicolae Boboc érdemes művész. Közreműködik: Antal István zongoraművész (Magyar NK).

Műsoron: Barberis: Hangverseny-nyitány; Beethoven: VII. szimfónia; Brahms: II. B-dúr zongoraverseny.

a múzeum

Az Arad Megyei Múzeum, Enescu tér 1. szám telefon 1-64-99 naponta — hétfő kivételével — 11—18 óra között tart nyitva.

Megtekinthetők az alábbi kiállítások:

Állandó jellegűek: Ókori történelem; Az 1848-as forradalom múzeuma képzőművészeti tárlat; Arad megyei népművészet.

Belépti díj felnőtteknek 1 lej, tanulóknak 50 bani.

Nicolae Ceauşescu elnök látogatása az Amerikai Egyesült Államokban

Megérkezés a Fehér Házba

(Folytatás az 1. oldalról)

gadásának, és hogy figyelemmel követhesse a román államfő ünnepélyes hivatalos látogatását.

10.25 óra van (helyi idő). A különhelikopter, amellyel Nicolae Ceauşescu elnök és Elena Ceauşescu elvtársnő Camp Davidból ideutazott, leszáll. Marion Smoak, a Fehér Ház protokollfőnöke felkéri a vendégeket, hogy foglaljanak helyet egy limuzinban, amely elindul velük a Fehér Házba. A gépkocsi végighalad a park sétányain, amelyeknek két oldalán a Románia és az USA zászlóit ábrázoló karszalaggal, díszegyenruhás tisztek állnak őrséget. A tisztelgés jeléül trombitaszó harsan. A parkban sétáló emberek meleg rokonszenvvel üdvözlik a vendégeket, tapssal fejezik ki a Románia népe iránti baráti érzelmeiket, a Románia vezetője iránti tiszteletüket és megbecsülésüket.

A limuzin megáll a Fehér Ház déli bejáratának impozáns lépcsőinél, ahol néhány perccel előbb megjelent Richard Nixon elnök és felesége, Patricia Nixon. Az USA elnöke melegen köszönti a gépkocsiból kiszálló Nicolae Ceauşescu elnököt, aki megelégedését nyilvánítja a viszontlátás fölött. Ugyanakkor Patricia Nixon asszony szívélyesen üdvözli Elena Ceauşescu elvtársnőt.

A ceremónia folytatásaként Richard Nixon elnök Nicolae Ceauşescu elnököt a piros bársonnyal bevont díszpódiumhoz kíséri. A román állam vezetőjét itt a szövetségi és a helyi hatóságok magas rangú képviselői üdvözlik: Henry Kissinger külügyminiszter, Paul Abrams tábornok, az egyesült nagyvezérkarok főnöke, Walter Stoessel, a külügyminiszter európai kérdésekkel foglalkozó tanácsosa, Walter Washington, a főváros polgármestere, John Nevius, a Columbia körzeti tanács elnöke, más hivatalos személyek. A pódium mellett az Államtanács elnökét látogatásán elkísérő hivatalos személyek sorakoznak fel: Manea Mănescu, a Minisztertanács alelnöke, az Állami Tervbizottság elnöke, George Macovescu külügyminiszter, Constantin Mitea és Vasile Pungan, az Államtanács elnökének tanácsosai, Roman Mollovan a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Jelen van Corneliu Bogdan washingtoni román nagykövet és Robert Martens, az USA bukaresti ideiglenes ügyvivője.

A különböző fegyvernemek alakulatainak katonáiból álló díszőrség tiszteleg. Ünnepélyesen felhangzik Románia Szocialista Köztársaság és az Egyesült Államok állami himnusza, eldördül 21 tüzérségi üdvlövés. A díszőrség, mögött felsorakozott katonák üdvözletként meghajtják a szövetségi zászlót és az 50 állam lobogóját, valamint az USA társult területeinek zászlóit.

A díszőrség parancsnoka jelentést tesz a román állam vezetőjének.

Ezt követően az Államtanács elnöke és az USA elnöke megszemléli a díszőrséget. A két elnök főhajtással tiszteleg a zászlók előtt.

Az amerikai elnök ismét a pódiumra kíséri a román elnököt, ahonnan megszemlélik a katonazenekar díszegyenruhás tagjainak elvonulását.

Ezután üdvözlő beszédet mond Nixon elnök.

Válaszol Nicolae Ceauşescu elnök.

A két elnök beszédét erősen megtapsolták. Nicolae Ceauşescu elnök és Richard Nixon elnök melegen kezet szorít.

Ismét erős taps hangzik fel, amikor az USA elnöke és Nixon asszony a Fehér Ház külső lépcsője felé kíséri a román államfőt és Elena Ceauşescu elvtársnőt. A vendégek és a vendéglátók szívélyesen válaszolnak a barátságosan integető és tapsoló tömegnek.

Ezek a pillanatok a kölcsönös megbecsülést, a román és az amerikai nép kölcsönös nagyraértékelését, azt a közös meggyőződést tükrözik, hogy ez a csúcstalálkozó fellendíti a kétoldalú kapcsolatokat, hozzájárul a béke, a nemzetközi enyhülés és együttműködés előmozdításához.

A Fehér Ház kék szalonjában, miután bemutatják a hivatalos román személyeket, Richard Nixon és Nicolae Ceauşescu elnök néhány percig elbeszélget. Ezután a két államfő az Egyesült Államok elnökének dolgozószobája felé indul, hogy megkezdje hivatalos megbeszéléseit.

ROMULUS CĂPLESCU

Nicolae Ceauşescu elnök beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

beavatkozás nélkül úgy alakítsa sorsát, ahogy óhajtja.

Elmondhatjuk, hogy az Ön romániai látogatása jó kezdet volt, hogy pozitívan hozzájárult a szocialista országokkal való kapcsolatok fejlesztéséhez, s amelyet a Kínai Népköztársaságban, a Szovjetunióban tett látogatás, valamint a más szocialista országokkal való együttműködés fejlesztése fokozott, ami kétségtelenül jelentős mozzanat a mai világban a tartós béke biztosítása szempontjából.

Románia politikájában abból indul ki, hogy a nagy nemzetközi kérdések megoldásában az összes államok szerepet játszhatnak és együtt kell működniük a teljes jogegyenlőség elve alapján. Kétségtelen, hogy a nagy államokra nagyobb felelősség hárul és nagyobb szerepet játszanak, de az élet bebizonyította, hogy a nagy kérdéseket csak az összes államok aktív részvételével, a nemzetközi élet demokratizálása révén lehet megoldani. Csak ezen az úton lehet megvalósítani egy jobb, igazságosabb világot és meggyőződésünk szerint a népek egyre határozottabban ebben az irányban haladnak.

Örömmel mondhatom el, hogy a román—amerikai kapcsolatok éppen ezeken az elveken alapulnak és hogy az évek során az élet igazolta ezeket. Meggyőződésem, hogy a mostani amerikai látogatásom, az Önnel folytatott megbeszélések új, még tartósabb alapra helyezi az országaink közötti együttműködést, a jobb és igazságosabb világért folytatott együttműködést.

Engedje meg, hogy e gondolatok jegyében, Önnek, az amerikai népnek az egész román nép baráti érzelmeit tolmácsoljam, az amerikai népnek virágzást és békét kívánjak. (Taps.)

Ebéd Nicolae Ceauşescu elnök tiszteletére

Henry Kissinger külügyminiszter az USA Külügyminisztériumában ebédet adott Nicolae Ceauşescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének tiszteletére.

Részt vett Manea Mănescu, a Minisztertanács alelnöke, az Állami Tervbizottság elnöke, George Macovescu külügyminiszter, Constantin Mitea és Vasile Pungan, az Államtanács elnökének tanácsosai, Corneliu Bogdan, Románia washingtoni nagykövete; amerikai részről részt vett Frederick Dent kereskedelmi miniszter, William Fulbright, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, Kenneth Rush külügyminiszter-helyettes, Walter Stoessel, a külügyminiszter európai kérdésekkel foglalkozó tanácsosa, Helmuth Sonnenfeld, a nemzetbiztonsági elnökségi tanácsos európai kérdésekkel foglalkozó helyettese, Robert Martens, az USA bukaresti ideiglenes ügyvivője.

Az ebéd szívélyes légkörben folyt le.

☆

A külügyminisztérium halljában Nicolae Ceauşescu elnököt az USA külügyminisztere üdvözölte, majd nagyméretű fényképpannót mutatott be a román állam vezetőjének a Fehér Házba való érkezéséről. A pannón román nyelven a következő felírás volt látható: „**Bine aţi venit, domnule preşedinte!**".

Richard Nixon elnök beszéde

(Folytatás az 1. oldalról)

történelemmel rendelkezik, hogy két különböző kormányzási filozófiával rendelkező országnak miként lehetnek mégis közös célkitűzései a külpolitika terén, az a célkitűzés, hogy törekedjenek a jó kapcsolatok fenntartására az összes államokkal, függetlenül azok filozófiai eszméitől, hogy olyan politikát folytassanak, amely tiszteletben tartja a világ minden egyes nemzetének függetlenségét és szuverenitását, legyen az nagy vagy kis nemzet, és olyan politikát, amely mindig elismerje azt a tényt, hogy a világon csak akkor létezhet tartós béke, ha egy nemzet olyan függetlenségnek örvend, amelyet nem sértenek meg vagy nem fenyegetnek más nemzetek. Ez a célkitűzése nemzetünknek, ez a célkitűzése az Ön nemzetének, amely célkitűzésről már több esetben beszéltünk a múltban és biztos vagyok benne, hogy még beszélünk az Ön hivatalos látogatásának két napján, más kétoldalú kérdéseken kívül.

Önnek lehetősége nyílik megtekinteni nemcsak Washingtont, hanem országunk több más városát is, és biztosak vagyunk afelől, hogy ugyanolyan melegséggel és szívélyességgel fogadják Önt, mint amilyennel bennünket fogadtak Romániában, amikor látogatást tettünk az Ön hazájában, s amely fogadás mély benyomást tett, mind Nixon asszonyra, mind reám. (Taps.)

Teadélután és ebéd Elena Ceauşescu elvtársnő tiszteletére

Patricia Nixon asszony, kedden a Fehér Ház kék szalonjában teadélutánt rendezett Elena Ceauşescu elvtársnő tiszteletére.

Részt vettek a román hivatalos vendégek és a román államfő washingtoni megérkezésén jelenlévő magasrangú amerikai hivatalos személyek feleségei.

A teadélutánon Elena Ceauşescu elvtársnő és Patricia Nixon asszony szívélyesen elbeszélgetett.

★

Elvira Burger, az USA Legfelsőbb Bírósága elnökének felesége kedden ebédet adott Elena Ceauşescu elvtársnő tiszteletére.

Részt vett az amerikai pénzügyminiszter, kereskedelmi miniszter és szállításügyi miniszter felesége, a Legfelsőbb Bíróság több tagjának felesége, a Szenátus és a Képviselőház több tagjának felesége, a washingtoni politikai, társadalmi és kulturális életben vezető szerepet betöltő nők.

Elena Ceauşescu elvtársnő szívélyesen elbeszélgetett az ebéden részt vevő személyekkel.

Távozáskor a vendéglátók melegen elbúcsúztak Elena Ceauşescu elvtársnőtől és kifejezték köszönetüket azért, hogy részt vett az ebéden, jó egészséget és boldogságot kívántak neki.

Előkészületek a Szocialista Egységfront municípiumi konferenciájára

Mint már arról beszámoltunk, megyeszerte folyik a Szocialista Egységfront falusi szervezeteinek megalakítása, a községi, városi, municípiumi konferencia előkészítése. Ezekben a napokban a municípium vállalataiban, intézményeiben, városkerületeiben is gyűlésekre kerül — illetve került — sor, melyeken küldötteket választanak a Szocialista Egységfront közelgő municípiumi konferenciájára.

A napokban, a Vinexport vállalat dolgozói előtt Suciu Pavel pártalapszervezeti titkár ismertette a vállalatnak az év első tizenegy hónapjában elért eredményeit, hívta fel az egybegyűltek figyelmét azokra a feladatokra, melyek az ötéves terv határidő előtti teljesítésével, az anyag- és energiatakarékossági mozgalommal, a politikai-nevelő munka javításával kapcsolatosak. A pártalapszervezet titkára ugyanakkor felhívta a jelenlévők figyelmét a Szocialista Egységfront Végrehajtó Bizottsága felhívásának jelentőségére, arra, hogy minden dolgozónak hazafias kötelessége a fenti célkitűzések megvalósítása. Amint arról Jurj Vasile, a municípiumi pártbizottság aktivistája értesítette szerkesztőségünket, a Vinexport dolgozói Tomuţa Valeriát választották meg, hogy képviselje a vállalatot a Szocialista Egységfront municípiumi konferenciáján.

Plenáris ülést tartott a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács

December 4-én megtartotta plenáris ülését a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács. A plénumon a Tanács tagjain kívül részt vettek a megyei művelődési és nevelési bizottságok elnökei, kiadói igazgatók, egyes központi kulturális-művészeti kiadványok főszerkesztői, filmstúdiók igazgatói és a kulturális-művészeti tevékenység terén dolgozó más káderek.

A plénum megvitatta a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács 1973. évi tevékenységéről szóló beszámolót, kidomborítva mind az irodalmi-művészeti alkotás terén, a kulturális élet gazdagításában és a nép ismereteinek bővítésében elért jelentős eredményeket, mind egyes hibákat és hiányosságokat, amelyek a kulturális-művészeti szervek és intézmények munkájában, hazánk művészeti értékeinek érvényre juttatásában és terjesztésében megnyilvánultak.

A plenáris ülés úgyszintén megvitatta azokat a feladatokat, amelyek a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanácsra, hazánk összes kulturális-művészeti szerveire hárulnak az 1974. évi célkitűzések megvalósításáért kifejtendő tevékenységben a kiadói termelés, a filmipar, a képzőművészet, a színház és zene, a kulturális és nevelő tömegmunka területén, valamint hazánk nemzetközi kulturális együttműködési kapcsolatainak fejlesztése terén.

A felszólalók hangsúlyozták, hogy nagyobb igényességet kell tanúsítani a román nép realitásaiból és törekvéseiből ihletett új alkotás előmozdításában, hazánk kulturális-művészeti élete színvonalának emelésében, majd számos indítványt és javaslatot tettek a tevékenység szüntelen javítására az összes kulturális és művészeti intézményekben.

A plénum záróbeszédét Dumitru Popescu elvtárs, az RKP Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács elnöke mondotta.

Az amerikai sajtó szemléje

Nicolae Ceauşescu elvtárs látogatásával kapcsolatban

Az összes amerikai lapok, rádió- és televízióállomások, sajtóügynökségek híreket, cikkeket és kommentárokat közölnek Nicolae Ceauşescunak, Románia Államtanácsa elnökének egyesült államokbeli látogatásáról.

A The Baltimore Sun szerkesztőségi cikke a többi között hangsúlyozza, hogy Nicolae Ceauşescu elnöknek e heti amerikai állami látogatása **„eszébe juttatja az amerikaiaknak, hogy a világ, amelyben élünk nem két, három vagy öt nagyhatalom világa, hanem 150 nagy és kis, gazdag és szegény nemzet világa, amelyek mindegyike védi szuverenitását és gondoskodik gazdasági jólétéről. A modern világ vezetői között Románia elnöke a nemzeti állam fogalmának kiemelkedő előmozdítója és alkotója".**

A lap utal arra, hogy fel kell számolni a megkülönböztetéseket a román—amerikai kétoldalú kereskedelmi kapcsolatokban, a legnagyobb kedvezmény elvének alapjára helyezve ezeket, majd hangsúlyozza, hogy **„a két ország közötti kapcsolatok politikai-gazdasági légköre bőségesen indokolja azt, hogy kereskedelmi kapcsolataikban meghonosítsák a teljes egyenlőséget".**

A United Press International, a Reuter és az Associated Press beszámolt a magas rangú román vendégek megérkezéséről, kidomborítva a román államfő amerikai látogatásának főbb célkitűzéseit.

A Daily News című lap Nicolae Ceauşescu elvtárs USA-beli látogatását taglalva, több hasábon foglalkozik Nicolae Ceauşescu elvtárs interjújával, amelyet nemrégiben adott az Associated Press hírügynökségnek Románia külgazdasági politikájának irányvonalával, azzal kapcsolatosan, hogy országunk milyen erőfeszítéseket tesz a nemzetközi együttműködés bővítéséért, hogy az államközi kapcsolatokat helyezzék a nemzetközi jog elveinek alapjára.

Az amerikai nagytőke napilapja, a **Wall Street Journal** cikket közöl a román nép vezetőjének amerikai látogatásáról, további programjáról, kidomborítva a két állam közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok alakulását.

A Washington Post című lap átfogó cikkben számol be arról, hogy a román nép milyen erőfeszítéseket tesz anyagi jólétének megteremtéséért, majd utal a román—amerikai gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokra, e kapcsolatok bővítésének lehetőségeire, mindkét ország és mindkét nép javára.

A nap folyamán az amerikai rádió- és televízió többször is beszámolt az Államtanács elnökének Washingtonba érkezéséről, a Richard Nixon elnökkel való tárgyalások megkezdéséről.

★

Románia Államtanácsa elnökének látogatása előtt a Külügyminisztériumban sajtóértekezletet tartottak. Ez alkalommal John Armitage, a külügyminiszter európai kérdésekkel foglalkozó tanácsosának helyettese áttekintette a román—amerikai kapcsolatokat, s hangsúlyozta, hogy ezek fejlődésében **nagy jelentőségű momentum volt Richard Nixon elnök 1969. évi romániai és Nicolae Ceauşescu elnök 1970. évi amerikai látogatása.**

Románia külpolitikájára utalva a szónok **kidomborította azt a megkülönböztetett fontosságot, amelyet országunk tulajdonít a nemzetközi törvényesség elveinek és az ENSZ-alapokmányban szereplő, a nemzeti függetlenségre és szuverenitásra, a belügyekbe való be nem avatkozásra és a nemzetek jogegyenlőségére vonatkozó elveknek**, kifejtette, milyen rendkívüli szerepet tulajdonít Románia az európai biztonsági és együttműködési konferenciának.

John Armitage ugyanakkor kijelentette, hogy Románia következetesen támogatja a csúcsmegbeszélések metódusát, s ezzel összefüggésben utalt Nicolae Ceauşescu elvtárs látogatásaira számos nyugat-európai, afrikai és latin-amerikai országban, ahol ez alkalomból közös közleményeket és nyilatkozatokat írtak alá, s ezekben kifejezésre jutnak az említett elvek.

Ami az Egyesült Államok-beli látogatást illeti, John Armitage hangsúlyozta ennek politikai jelentőségét, s rámutatott, hogy a sorra kerülő megbeszéléseken nagy súlyt helyeznek a gazdasági és a kereskedelmi problémákra.

C. ALEXANDROAIE

GENF — Az európai biztonsági rendszer kiépítésének kérdéseivel foglalkoztak

Az európai biztonsági és együttműködési értekezlet részvevői mind behatóbban foglalkoznak az európai biztonsági rendszer kiépítésének konkrét kérdéseivel.

A különleges munkaszerv beható érdeklődéssel vizsgálta meg a román megfogalmazást azzal kapcsolatban hogy milyen kétoldalú és sokoldalú jogi eszközökben kell meghatározni és konkretizálni a részt vevő államok kötelességét, hogy nem folyamodnak erőszakhoz és nem fenyegetőznek erőszakkal egymás közti kapcsolataikban, s hogy ezt a követelményt az erőszak mellőzésével kapcsolatos általános európai szerződésben is leszögezik.

Valentin Lipatti nagykövet, a román küldöttség vezetője rámutatott, hogy az államoknak a vitás kérdések békés megoldására és egymás közti kooperációjuk fejlesztésére vonatkozó kötelezettségvállalásait ki kell egészíteni a kötelezettségvállalások teljesítését és szigorú betartását garantáló konkrét intézkedésekkel. Ezek az intézkedések fel kell hogy öleljék a részt vevő államok közötti kapcsolatok minden szféráját, beleértve a politikai, a jogi, a katonai, a gazdasági és a kulturális kapcsolatokat is.

Svédország képviselője kijelentette, hogy országa elvben támogatja a román javaslatokat, és hangsúlyozta, hogy a javaslatok kivitelezésénél figyelembe kell venni az ENSZ-alapokmányban leszögezett biztonsági rendszert. Kijelentette, egyetért a román fődelegátussal abban is, hogy az erőszak és az erőszakkal való fenyegetés mellőzését hatékonnyá tevő intézkedések keretében javasolt román szerződés olyan regionális egyezmény lenne, amely jelentősen erősítené az Egyesült Nemzetek szerepét a nemzetközi béke és biztonság megőrzésében és megszilárditásában.

Bugária küldötte szintén támogatta a román javaslatot, és hangsúlyozta, hogy Románia és Bulgária álláspontja azonos az erőszak mellőzésére vonatkozó kétoldalú és sokoldalú megállapodások szükségességét illetően.

A francia küldött hangsúlyozta, hogy nyilatkozatot kell elfogadni az államközi kapcsolatok vezérelveiről, és kijelentette: fenntartással fogadja az olyan javaslatokat, amelyek teljesítése az értekezlet utáni időszakra maradna.

A biztonság katonai kérdéseivel foglalkozó albizottság folytatta azoknak a nagyarányú hadgyakorlatoknak a meghatározását, amelyekről az értekezleten részt vevő államoknak értesíteniük kellene egymást. A javaslatok egy része értelmében azokról a hadgyakorlatokról kellene értesíteniük egymást a részt vevő államoknak, amelyekben egy hadosztály vagy ennél nagyobb egység vesz részt függetlenül attól, hogy a hadgyakorlat milyen övezetben zajlik le. Több küldött viszont azt szorgalmazta, hogy csak azokról a hadgyakorlatokról értesítsék egymást az államok, amelyeken több hadosztály vesz részt egy megadott övezetben és főleg akkor, ha az övezet határvidék. **Romulus Neagu román küldött** annak szükségességét hangsúlyozta, hogy az étrekezlet minden részt vevő állama vállaljon kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy tájékoztat minden nagy, országos szinten vagy több állam részvételével európai országok területén, légi térben, a területi vizeken, a területi vizek közelébe eső szabad tengeren, vagy más államok légi terében megrendezendő hadgyakorlatról. Rámutatott, hogy az átfogó hadgyakorlatok kategóriájába be kell venni az egyszerű, a hadosztálynál nagyobb erők részvételével tartott hadgyakorlatokat és a kombinált hadgyakorlatokat, amelyeken a légierő és a haditengerészet egységei és nagy egységei is részt vesznek. **Románia az értekezleten részt vevő más országokhoz hasonlóan érdekelt abban, hogy tájékoztatva legyen az európai szinten sorra kerülő nagyobb hadgyakorlatokról, mert a kontinens biztonsága oszthatatlan. A román küldött ugyanakkor állást foglalt amellett, hogy tartózkodjanak attól, hogy más államok határai közelében hadműveleteket és más katonai akciókat szervezzenek, mert ezek hátrányosan érintik az államok közötti bizalmat.**

Ugyanilyen értelemben foglalt állást többek közt **Irország, Anglia, Görögország, Franciaország, Svédország, Jugoszlávia és a Német SZK képviselője.**

A közel-keleti helyzetről

KAIRÓ.

Ahmed Annisz, az egyiptomi kormány hivatalos szóvivője sajtóértekezleten közölte, hogy „Egyiptom Arab Köztársaság kormánya kész lenne folytatni a tárgyalásokat a Kairó—Szuez országúton lévő 101-es kilométerkőnél, ha az izraeli fél vállalná, hogy teljesíti a tűzszünet megerősítésére vonatkozó nemrégi megállapodás minden záradékát — jelenti a kairói rádió.

Az Egyiptom és Izrael katonai képviselői közötti tárgyalások, amelyeket a tűzszünet megerősítésére vonatkozóan nemrég kötött megállapodás irányzott elő, Egyiptom kérésére szakadtak félbe. Egyiptom ugyanis azzal vádolta Izraelt, hogy nem hajlandó teljesíteni a csapatok szembenállásának megszüntetésére és az október 22-i pozíciókba való visszavonulásra vonatkozó előírást.

TEL AVIV.

Golda Meir, Izrael miniszterelnöke hétfőn két órát tárgyalt Kenneth Rush amerikai helyettes államtitkárral. A hivatalos szóvivő nyilatkozata szerint a felek a közel-keleti helyzetről és Henry Kissinger amerikai külügyminiszter december 15-i izraeli látogatásáról tárgyaltak.

Kenneth Rush a találkozó után megelégedéssel nyilatkozott az izraeli miniszterelnökkel folytatott megbeszélésről.

EGYESÜLT NEMZETEK.

Kurt Waldheim ENSZ-főtitkár hétfőn tanácskozott Ahmed Abdel Neguiddal, Egyiptom Arab Köztársaság ENSZ-nagykövetével — jelenti a Reuter.

ŰRHÍRADÓ

A houstoni űrkutatási központ szakembereit továbbra is a Skylab-űrlaboratórium túl nagy üzemanyagfogyasztása foglalkoztatja. Hétfőn a földi erőforrások tanulmányozása idején csökkentették ugyan az üzemanyagfogyasztást, de ez a grafikonokhoz képest még mindig nagy.

A Skylab egyik giroszkopjának meghibásodása ellenére, a három asztronauta reméli, hogy 84 napig maradhat az űrben.

A NASA szakemberei közölték, hogy hozzáláttak egy Saturn—1 B típusú rakéta előkészítéséhez, amelyet veszély esetén az űrhajósok megmentéséhez használnának fel.

★

A Pioneer—10 amerikai űrszonda kedden, greenwichi idő szerint 2,25 órakor maximálisan megközelítette a Jupitert: 131 400 kilométerre volt tőle, 965 millió kilométerre a Földtől, és óránként 132 000 kilométeres sebességgel száguldott az űrben. Mesterséges égitest ennél nagyobb sebességet még nem ért el. Az űrszonda nem sokkal ezután a bolygó egyik holdja mögé került, majd greenwichi idő szerint 3.42 órakor eltűnt a Jupiter mögött. 65 percre megszakadt minden összeköttetés a Földdel.

Legfrissebb híreink

Helsinkiben befejeződtek a kereskedelmi tárgyalások az 1974. évi román—finn árucserére vonatkozó jegyzőkönyv aláírásához. A jegyzőkönyv alapján tovább bővítik és szélesítik a kétoldalú árucserét. Románia a többi között gépipari, fémipari és könnyűipari termékeket szállít Finnországnak, amely cellulózt, celofibrát, papírt, gépeket, berendezéseket stb. szállít Romániának.

Daccaban kedden megkezdte munkálatait a Bangladeshi Kommunista Párt II. kongresszusa.

A kongresszus elfogadja a párt új programját és megválasztja az új központi bizottságot.

A megnyitó ülésen Muzsibur Rahman miniszterelnök üdvözölte a részvevőket majd méltatta a kommunisták hozzájárulását a köztársaság megerősítéséhez.

A kongresszus politikai jelentését Abdusz Szalam, a Bangladeshi Kommunista Párt KB főtitkára terjesztette elő.

A Ciprian Porumbescu Konzervatórium Madrigál kórusa, Marin Constantin érdemes művész vezényletével megkezdte szovjetunióbeli vendégszereplését. A kórus a kijevi kultúrpalotában tartotta meg két első hangversenyét. A közönség hosszasan megtapsolta a román művészeket.

A Madrigál kórus a következő napokban Leningrádban, Rigában, Vilniuszban és Moszkvában lép fel.

Zambia Köztársaság fővárosában megnyílt Románia Szocialista Köztársaság nemzeti kiállítása, csaknem 20 külkereskedelmi vállalat részvételével. A megnyitón jelen volt A. C. Linyama, a Kereskedelmi és Ipari Minisztérium főtitkára.

A kambodzsai hazafiak az utóbbi 24 órában újabb támadásokat intéztek a lonnolisták Kompong Spez környéki állásai ellen. A hazafiak támadták a Pnom Pentől 27, illetve 17 mérföldre lévő Kraing Ambol-i és Thnal Totung-i lonnolista állásokat is.

Több száz települést zárt el a külvilágtól Calabria és Campania hegyvidékén a nagy havazás. A hóvihar megrongálta a villany-, telefon- és távíróhálózatot. A helyenként több mint háromméteres hótorlasz akadályozza az országúti közlekedést.

Norman Kirk új-zélandi miniszterelnök bejelentette, hogy érvénybe lépett az energia- és a kőolaj-takarékossági kormánytervezet. A tervezet többek között előirányozza a gépjárművek óránkénti sebességének 80 kilométerre való csökkentését.

A dán parlament felhatalmazta a kormányt, hogy a közúti szállításban 20 százalékkal, az iparban pedig 25 százalékkal csökkentse a benzinfogyasztást — írja koppenhágai tudósításában a Le Monde.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 81. szám. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74, 139-80. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 128-77. Tip. Arad 49168